

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบัน
การอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1

ชื่อผู้วิจัย นางอินทยา เรืองศรี **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย (2) อาจารย์ ดร.คมศร วงษ์รักษา

ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ประเมินความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 (2) ประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 และ (3) ประเมินความพึงพอใจของครู นักเรียน ที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ประกอบด้วย ครูปฏิบัติหน้าที่สอน 297 คน นักเรียนชั้น ปวช.1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 573 คน รวม 870 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .95 และ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความพร้อมในการดำเนินการใช้หลักสูตรในภาพรวมครูมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความพร้อมด้านบุคลากรในระดับมาก ส่วนด้านงบประมาณ ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ด้านสื่อการสอน และด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (2) กระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรในภาพรวมครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารจัดการ การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครูอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ (3) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้หลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านการพัฒนาครู ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ การประเมิน การใช้หลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

Thesis title: AN EVALUATION OF THE B.E.2545 VOCATIONAL CERTIFICATE CURRICULUM IMPLEMENTATION IN THE CENTRAL REGION ONE VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE

Researcher: Mrs. Anotaya Rungsri; **Deree:** Master of Education (Educational Evaluation);

Thesis advisors: (1) Dr. Somkid Promjouy, Associate Professor; (2) Dr. Komsorn wongruksa;

Academic year: 2003

ABSTRACT

The objectives of this research were to (1) evaluate the readiness for implementation of the B.E. 2545 Vocational Certificate Curriculum of the Central Region One Vocational Education Institute; (2) evaluate the process of implementation of the B.E. 2545 Vocational Certificate Curriculum in the Central Region One Vocational Education Institute; and (3) evaluate the satisfaction of teachers and students with the implementation of the B.E. 2545 Vocational Certificate in the Central Region One Vocational Education Institute.

The research sample totaling 870 persons consisted of 297 teachers, and 573 first year Vocational certificate students of the Central Region One Vocational Education Institute. The stratified random sampling technique was employed for sample selection. The instrument for data collection was a questionnaire developed by the researcher with reliability indices of .95 and .92. Data were analyzed using the mean, standard deviation, and content analysis.

Research findings were as follows: (1) The teachers had opinions that the overall readiness for implementation of the Curriculum was at the moderate level. When considered by each aspect, the readiness of personnel was at the high level; while those of budget, curriculum materials, instructional media, and equipment and facilities were at the moderate level. Meanwhile, students had opinions that the overall readiness was at the high level. When considered by each aspect, the readiness for most aspects was at the high level except that of equipment and facilities which was at the moderate level. (2) Regarding the operation process of curriculum implementation, the teachers had opinions that the overall process was practiced at the moderate level. When considered by each aspect, the implementation process was practiced at the high level for instructional organization, and measurement and evaluation aspects; while the aspects of administration and management, media usage and development, and teacher development were practiced at the moderate level. Meanwhile, students had opinions that the overall implementation process was practiced at the high level. When considered by each aspect, the implementation process for each and every aspect was practiced at the high level. (3) The teachers' satisfaction with the overall curriculum implementation was at the moderate level. When considered by each aspect, teacher development, and measurement and evaluation, while their satisfaction with the aspects of administration, while their satisfaction with the aspects of administration and management, instructional organization, and media usage and development was at the moderate level. Mean while, students' overall satisfaction was at the high level. When considered by each aspect, their satisfaction for each and every aspect was at the high level.

Keywords: Evaluation, Curriculum implementation, Vocational Certificate Curriculum

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ อาจารย์ ดร.คมสร วงษ์รักษา ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำงานวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิด เสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถานบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ที่ได้กรุณาให้หนังสือขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์ ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสนอง สุขสวัสดิ์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก อาจารย์ถาวรย์ เมธสุทธิ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม อาจารย์รักษาพร ดันตสุวรรณ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อาจารย์ปรีชา ดันวิวัฒน์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาภาคใต้ และอาจารย์ประเทือง ทรัพย์เกิด สำนักผู้ตรวจราชการเขต 4 ที่ได้กรุณาตรวจสอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งหมด

อโนทยา เรืองศรี

เมษายน 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร.....	8
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545.....	19
การนำหลักสูตรไปใช้.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
กรอบแนวทางในการประเมิน.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการใช้หลักสูตร.....	34
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร.....	54
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตร.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก.....	87
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม).....	88
ข สำเนาขอความร่วมมือในการวิจัย.....	91
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	94
ประวัติผู้วิจัย.....	117

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	การเปรียบเทียบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538.....	26
ตารางที่ 3.1	กรอบแนวทางการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง1	38
ตารางที่ 3.2	กลุ่มตัวอย่างครูและนักเรียน	40
ตารางที่ 3.3	จำนวนและร้อยละของครูปฏิบัติหน้าที่สอน	44
ตารางที่ 3.4	จำนวนและร้อยละของนักเรียน	45
ตารางที่ 4.1	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้หลักสูตร ของครูปฏิบัติหน้าที่สอนในภาพรวม.....	48
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านบุคลากร.....	49
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านงบประมาณ	49
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร.....	50
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านสื่อการสอน	50
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก.....	51
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้หลักสูตรของนักเรียน ในภาพรวม.....	51
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านบุคลากร	52
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านสื่อการสอน	53
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวก.....	53
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ในภาพรวม.....	53
ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการบริหารจัดการ	55
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน	56
ตารางที่ 4.15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ	57
ตารางที่ 4.16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการพัฒนาครู	58
ตารางที่ 4.17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการวัดและประเมินผล.....	59
ตารางที่ 4.18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของนักเรียน ในภาพรวม.....	59
ตารางที่ 4.19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน	60
ตารางที่ 4.20	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ	61
ตารางที่ 4.21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนิน การใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านการวัดและประเมินผล	62
ตารางที่ 4.22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ในภาพรวม.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.23	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการบริหารจัดการ.....	64
ตารางที่ 4.24	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน	65
ตารางที่ 4.25	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ	66
ตารางที่ 4.26	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการพัฒนาครู	67
ตารางที่ 4.27	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการวัดและประเมินผล.....	68
ตารางที่ 4.28	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของของนักเรียน ในภาพรวม.....	68
ตารางที่ 4.29	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน	69
ตารางที่ 4.30	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของของนักเรียน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ	70
ตารางที่ 4.31	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรของของนักเรียน ด้านการวัดและประเมินผล.....	71

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการประเมินการใช้หลักสูตร	4
ภาพที่ 2.1 Micro – model	15
ภาพที่ 2.1 Macro – model.....	15
ภาพที่ 2.3 แสดงระบบการเรียนรู้ในโรงเรียน	32

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้หลักการสำคัญในการจัดการศึกษา ในมาตรา 22 ว่า การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544: 1) การเรียนรู้ในสถานการณ์จริงของแต่ละคนไม่เหมือนกัน จึงต้องเอาผู้เรียนแต่ละคนเป็นตัวตั้ง ครูจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ กิจกรรมและการทำงาน อันนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนครบทุกด้าน ทั้งทางกาย ทางจิตหรืออารมณ์ ทางสังคม และทางสติปัญญา ซึ่งรวมถึงพัฒนาการทางจิตวิญญาณด้วย ครูควรเปลี่ยนบทบาทจากห้องเรียนเนื้อหาวิชามาถ่ายทอดให้ผู้เรียนฟัง มาเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อันหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน รู้ศักยภาพที่แตกต่างกันของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนได้นำศักยภาพมาใช้ ผู้เรียนแต่ละคนจะมีครูที่หลากหลาย เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ผู้นำชุมชน ปรารักษ์ชาวบ้าน ศิลปิน ผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ฯลฯ ครูในสถานการณ์จริงจะไม่โดดเดี่ยว แต่มีเพื่อนครูที่หลากหลาย ครูจะมีความสุขในการเรียนการสอน เก่งวัน เก่งคืน รวมทั้งเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดใหม่ มีความตั้งใจดี ความรักและเมตตาศิษย์ และความศรัทธาในวิชาชีพครู จึงทำให้ประสบผลสำเร็จในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ (ประเวศ วะสี 2545)

การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคคลระดับฝีมือ ให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิชาเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้ และเปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น

(กระทรวงศึกษาธิการ 2545) จึงได้จัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อจะได้ผู้สำเร็จการศึกษาตรงตามคุณสมบัติที่ตลาดแรงงานต้องการ เพื่อลดปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนาแรงงานระดับฝีมือ โดยที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพ ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถสร้างอาชีพ มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี มีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น และที่สำคัญจะต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้นๆ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้หรือไม่จำเป็นต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่จะประกันได้ว่า การศึกษาระดับอาชีวศึกษาสามารถผลิตบุคคลให้มีคุณสมบัติเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานได้หรือไม่ ซึ่งการประกันคุณภาพระดับอาชีวศึกษา ได้กำหนดมาตรฐานในการประกันคุณภาพภายในไว้ 3 ประเภท ได้แก่ มาตรฐานอาชีพ (Occupational Standards : OS) เป็นมาตรฐานที่กำหนดโดยเจ้าของอาชีพ หรือองค์กรทางวิชาชีพ โดยกำหนดสมรรถนะในงานหลักหรือความสามารถในการปฏิบัติงาน (Competency Based) ของอาชีพนั้นๆ ในหลักการหรือเทคนิคที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ Functional Analysis เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการฝึกอบรมนักเรียนในอาชีพหนึ่งๆ มาตรฐานวิชาชีพ (Vocational Standards : VS) เป็นมาตรฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการ โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรทางวิชาชีพ ในการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพ องค์ประกอบของการจัดการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และกิริยา และมาตรฐานการอาชีวศึกษา (Institutional Standards : IS) เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา อันเป็นกลไกสำคัญในการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามที่ต้องการ (หน่วยศึกษานิเทศก์ 2545: 2-3) แต่การจัดการศึกษาดังกล่าวยังเกิดสภาพปัญหา เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณสมบัติไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ และจากสถิติพบว่า ผู้เรียนไม่สำเร็จการศึกษา ก่อนข้างสูง และเมื่อจบแล้วนำความรู้ไปใช้ได้ค่อนข้างน้อย (กรมอาชีวศึกษา 2537) จากปัญหานี้ จึงต้องเพิ่มคุณภาพและมาตรฐาน ให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ การอาชีวศึกษาหรือการศึกษาวิชาชีพ จึงเป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพราะความเจริญของประเทศต้องเริ่มจากพื้นฐานของการประกอบอาชีพ สร้างผลผลิตและรายได้ของประชาชน ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพหรือ

สามารถทำงานได้จริงนอกเหนือไปจากเป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการ และมีคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามที่ตลาดแรงงานและสถานประกอบการต้องการ

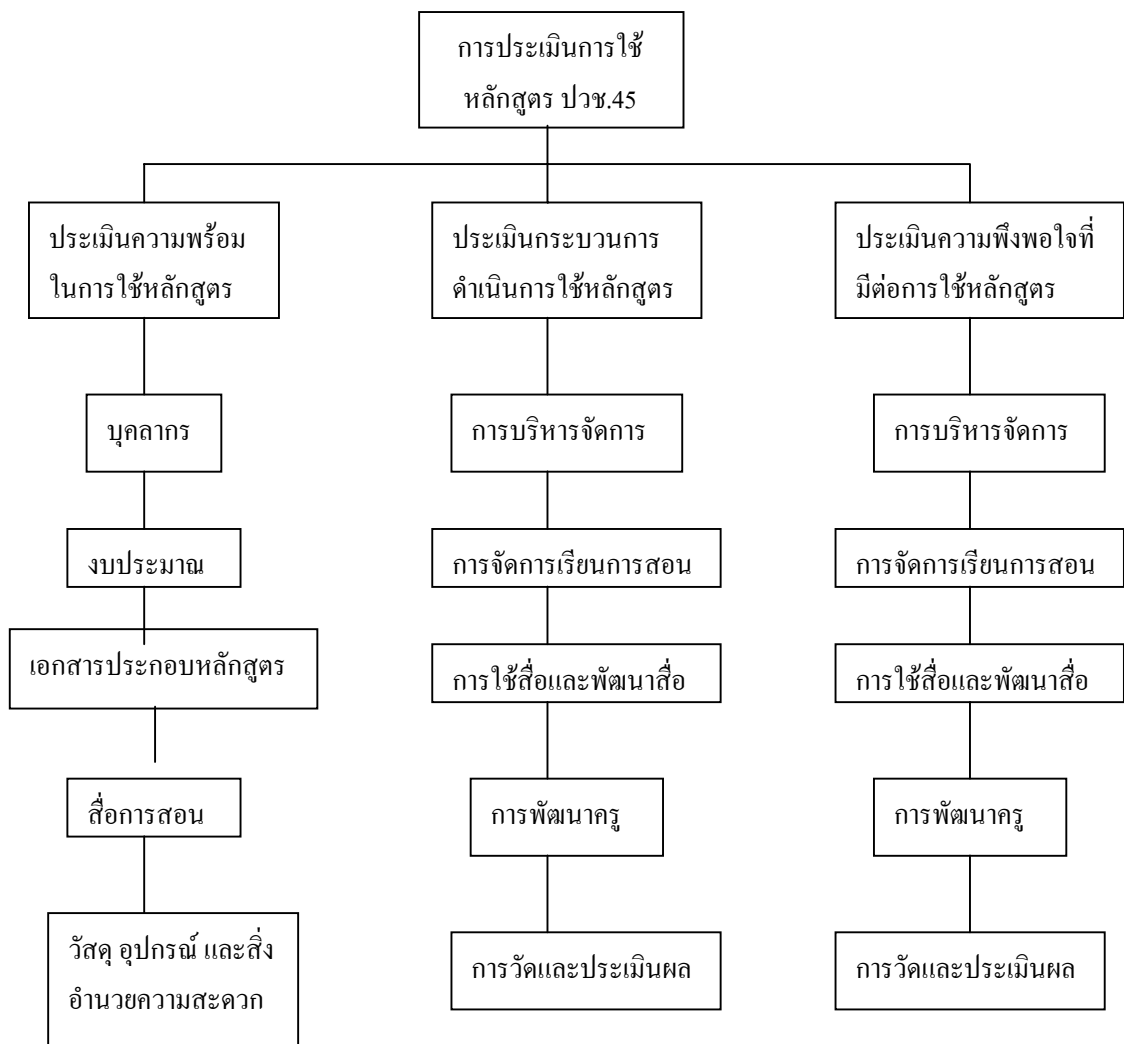
จากปัญหาข้างต้น จึงได้นำมาเป็นข้อมูลสำคัญในการปรับหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 เพื่อที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวให้หมดไป การนำหลักสูตรที่ปรับปรุงไปใช้ในสถานศึกษา โดยในหลักสูตรจะระบุถึงหลักเกณฑ์ในการใช้ ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินการใช้หลักสูตร การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู รวมถึงการวัดและประเมินผล โดยจุดหมายของหลักสูตรมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีความมั่นใจและภูมิใจใน วิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน อุทิศตนเพื่อสังคม มีวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับ งานอาชีพ ซึ่งขณะนี้หลักสูตรได้ใช้ไประยะหนึ่ง ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นศึกษานิเทศก์ด้านการอาชีวศึกษา จึงต้องการประเมินการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน ถ้าประเมินการใช้หลักสูตรหลังจากใช้หลักสูตรเสร็จสิ้นแล้ว จะทำให้การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรไม่ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความพร้อมในการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1
2. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียน ที่มีต่อการใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสารต่าง ๆ และได้นำแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมวิชาการ และกรมอาชีวศึกษา มาประยุกต์ใช้ และได้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการประเมินการใช้หลักสูตร

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร ได้แก่ ครู จำนวน 593 คน และนักเรียน จำนวน 1,150 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 297 คน และนักเรียน จำนวน 573 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.2.1 ความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

4.2.2 ความเหมาะสม / ประสิทธิภาพของการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

4.2.3 ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

4.3 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย จัดกระทำในเดือน สิงหาคม 2545 - กันยายน 2546

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน ก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาวิชา แผนการจัดการเรียน การวัดและประเมินผล รวมถึงการบริหารของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

5.2 การประเมินการใช้หลักสูตร หมายถึง กระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลในด้านความพร้อมในการใช้หลักสูตร กระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร และความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตรวจสอบความพร้อม กระบวนการและความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

5.3 ความพร้อมในการใช้หลักสูตร หมายถึง การศึกษาความพร้อมในด้าน บุคลากร งบประมาณ เอกสาร สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

5.4 ความเหมาะสม / ประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร หมายถึง การศึกษาความเหมาะสม / ประสิทธิภาพของการปฏิบัติในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล

5.5 ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร หมายถึง ความรู้สึกรับชอบที่มีต่อการใช้หลักสูตรในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล

5.6 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 หมายถึง กลุ่มสถานศึกษา 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5.7 ครู หมายถึง ครูปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

5.8 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ในกลุ่มสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ให้มีความเหมาะสมต่อไป

6.2 เป็นแนวทางให้ผู้สนใจค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้
เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของการประเมิน
 - 1.2 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 1.3 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร
 - 1.4 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร
 - 1.5 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร
 - 1.6 รูปแบบการประเมิน
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
 - 2.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 2.2 หลักการของหลักสูตร
 - 2.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 2.4 โครงสร้างของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
 - 3.1 ความหมายและจุดมุ่งหมายของการนำหลักสูตรไปใช้
 - 3.2 การบริหารการใช้หลักสูตร
 - 3.3 ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

1.1 ความหมายของการประเมิน

มีผู้ให้ความหมายของการประเมินไว้หลายความหมาย ดังนี้

ปทีป เมธาคณวุฒิ (2532: 10) ให้ความหมายการประเมินว่า เป็นการให้ค่า การตัดสินคุณค่า (value Judgement) เกี่ยวกับจุดแข็งและจุดอ่อน

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2545: 127) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา ได้อย่างมีระบบ โดยใช้ข้อมูล จำนวนมากจากแหล่งต่าง ๆ ของสิ่งที่จะประเมินและมีการจัดการกระทำกับข้อมูล โดยการ วิเคราะห์ข้อมูล จัดข้อมูลให้เป็นระบบ จัดเป็นสารสนเทศในแต่ละเรื่องแต่ละส่วน ทำให้ดูง่าย และพร้อมที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ การประเมินจะช่วยให้ทราบถึงคุณภาพ คุณค่าและผลผลิตของสิ่งที่ต้องการประเมิน การประเมินเป็นกระบวนการที่ได้มาจากการวัด จากการวิเคราะห์ และจากการตัดสินคุณค่าโดยนิยมเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้กำหนดไว้

สมคิด พรหมจ้อย (2542: 29) ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพสูง เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ/แผนงาน กล่าวคือ แผนงาน/โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และแผนงานหรือไม่เพียงใด สามารถทำได้ทั้งการก่อนเริ่มโครงการ การประเมินขณะที่แผนงาน/โครงการกำลังดำเนินการอยู่ และการประเมินผลแผนงาน/โครงการ หลังจากการดำเนินงานสิ้นสุดลงแล้ว

ศิริชัย กาญจนวาสี (2536: 11) ให้ความหมายการประเมินไว้ว่า การประเมิน คือการวัด การวิจัยประยุกต์ การตรวจสอบความสอดคล้อง การช่วยการตัดสินใจ การบรรยาย อย่างลุ่มลึก และการตัดสินคุณค่า

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินเป็นกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่าง มีเหตุผล ในการตัดสินหรือให้คุณค่าในสิ่งที่จะประเมิน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในสิ่งที่จะ ประเมิน มาวิเคราะห์หาความสอดคล้อง / ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของสิ่งที่จะประเมิน โดยเทียบกับ เกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ตัดสินใจหรือเลือกแนวทางการดำเนินการต่อไป

1.2 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กาญจนา คุณารักษ์ (2527: 220) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลของหลักสูตรว่าเป็นการเตรียมข้อสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในระยะต่าง ๆ ของการพัฒนาหลักสูตร

โชติ เพชรชื่น (2528: 8) ได้ให้ความหมายของ การประเมินผลของหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณธรรม ค่านิยม หรือคุณค่าของหลักสูตร ผลผลิตและวิธีการที่ใช้

ธวัชชัย ชัยจิราขากุล (2530: 211) ได้ให้ความหมายการประเมินผลของหลักสูตรว่า เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง ของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประโยชน์ของขั้นตอนนี้ก็คือผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ไข และปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2545: 127) ได้ให้ความหมายการประเมินผลของหลักสูตรว่า เป็นกระบวนการหาคำตอบว่าหลักสูตรมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีการวัด การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล จากหลายองค์ประกอบ ได้แก่ วิเคราะห์จากตัวหลักสูตร วิเคราะห์จากการเตรียมความพร้อม เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร วิเคราะห์จากกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ วิเคราะห์จากสัมฤทธิ์ผลการเรียนของผู้เรียน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วจะต้องนำเสนอข้อมูลเพื่อตัดสินใจ หรือการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหรือเลือกวิธีใหม่

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 203) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลของหลักสูตรว่าเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนามานี้เป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

สุมิตร คุณานุกร (2520: 198) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลของหลักสูตรว่าเป็นการประเมินผลเพื่อตัดสินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรนั้นมีขอบเขตถึง การวิเคราะห์ตัวหลักสูตร การวิเคราะห์ขบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน และการวิเคราะห์โครงการประเมินผลหลักสูตร

สันต์ ธรรมบำรุง (2527: 138 – 139) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลของหลักสูตรไว้ว่า เป็นการประเมินผลที่ย่อยมาจากการประเมินผลการศึกษา การประเมินผลที่ตัว

หลักสูตรเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูล และใช้ข้อมูลจากการวัดในแง่ต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นมานั้นมีคุณค่าเป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้รับผลตามมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือมีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป และนำเสนอผู้บริหาร ผู้มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการดำเนินการต่อไป นอกจากนี้ยังอาจหมายถึง กระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนและการวัดผลจะสัมพันธ์กันหรือไม่

เสริมศรี ไชยสร (2526: 200) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การพิจารณาตัดสินว่า กระบวนการหรือผลลัพท์นั้น มีคุณภาพเหมาะสมเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลจากเครื่องมือต่าง ๆ ผลที่ได้จะช่วยในการตัดสิน ปรับปรุง พัฒนาให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าหลักสูตรว่าหลักสูตรนั้นมีผลสัมฤทธิ์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยมีการดำเนินการที่เป็นระบบขั้นตอน โดยเครื่องมือที่เชื่อถือได้ และมีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ถูกต้องเหมาะสม การประเมินหลักสูตรเป็นการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจหาทางเลือก ปรับปรุง และดำเนินงานของหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน

1.3 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

สุพัตร์ พิบูลย์ (2544: 7-8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินว่า เป็นการดำเนินการศึกษา ค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เพื่อตรวจสอบศักยภาพ คุณภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือของปฏิบัติการใด ๆ จะมีผลทำให้ได้ข้อมูล หรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้องในลักษณะต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี หากทำการประเมินแล้วพบว่ายังมีข้อบกพร่อง ก็จะทำให้สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ กล่าวโดยสรุปการประเมินก่อให้เกิดประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน
2. ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานให้เหมาะสมก่อนการนำไปปฏิบัติ ลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหา อุปสรรคที่จะทำให้งานล้มเหลว
3. มีโอกาสที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการลดโอกาสความสูญเปล่าในการปฏิบัติงาน

4. การประเมินทำให้ทราบว่าปฏิบัติการใด ๆ ที่ลงทุนไปแล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่

5. การประเมินทำให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาและเกิดการยกระดับคุณภาพงาน
กาญจนา วัชรสุนทร (2544: 49) กล่าวถึงความสำคัญในการประเมินหลักสูตรว่า การประเมินหลักสูตร เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินสถาบันการศึกษา ที่ทำให้สถานศึกษา และการประเมินผลผลิตของการจัดการศึกษามีความสมบูรณ์ เนื่องจากการประเมินหลักสูตรเป็น

บทบาทของสถาบันการศึกษาที่จะแสดงให้เห็นว่า ได้จัดประสบการณ์ต่างๆ ให้แก่เด็กอย่างไร สอดคล้องกับความต้องการและบริบทต่างๆ ของสังคมและประเทศชาติเพียงใด จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรอาจทำเพื่อการออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการ บริบทและวัฒนธรรมของสังคมและท้องถิ่นที่จะนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวหลักสูตร และประสิทธิผล/ภาพ ในการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อการพัฒนา เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรในระยะต่าง ๆ

ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลในสิ่งที่มุ่งประเมินเพื่อเป็นสารสนเทศในการตัดสินใจในเรื่องของการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
2. กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับได้ทบทวนในสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
3. กระตุ้นให้มีการใช้หลักสูตรได้ถูกต้องและเหมาะสมตามที่ได้กำหนดและวางแผน
4. กระตุ้นให้มีการปรับปรุงในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
5. ได้แนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตร

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2544: 8-9) กล่าวถึงความสำคัญในการประเมินหลักสูตรว่าเป็นความต้องการจำเป็นต่อการสร้างหลักสูตรใหม่ การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่ การวางแผนและการจัดสรรทรัพยากรเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้ทราบปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามลำดับความสำคัญอันจะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการดำเนินงาน
2. ช่วยในการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. ช่วยลดการสูญเปล่าของงบประมาณ ทรัพยากร กำลังคน และเวลา

4. เป็นแนวทางในการวางแผนงาน และนำแผนงานมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานและการบริหารต่อไป
 5. เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงองค์กรและหน่วยงาน
 6. ช่วยให้สามารถปฏิบัติหรือดำเนินการ ได้สอดคล้องตามความต้องการ
 7. ช่วยระบุปัญหาที่แท้จริงทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด
 8. ช่วยในการสำรวจปัญหาและความต้องการต่อการดำเนินหลักสูตร
- สรุปได้ว่าความสำคัญในการประเมิน ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ ลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ช่วยในการตัดสินใจ และที่สำคัญช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณภาพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร ได้มีผู้กล่าวถึงขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2530: 207 – 213) เสนอขั้นตอนการประเมินหลักสูตร ดังนี้

1. การประเมินก่อนการพัฒนาหลักสูตร
 - 1.1 ประเมินโดยการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือหลักสูตร คู่มือการศึกษา ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
 - 1.2 ประเมินคุณภาพของนักศึกษา โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การออกกลางคันก่อนจบหลักสูตร พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา บรรยากาศในการเรียน การจัดการเรียนการสอน การบริหาร และการบริการทางวิชาการ
 - 1.3 ประเมินคุณภาพของครู โดยการให้ครูประเมินตนเอง นักศึกษาประเมินการสอนของครู ผู้บังคับบัญชาประเมินครู หรือให้เพื่อนร่วมงานในภาควิชาเดียวกันประเมิน
 - 1.4 ประเมินความต้องการของหน่วยงาน ที่จะใช้ผลผลิตของหลักสูตร เพื่อจัดหลักสูตรให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อจัดหรือลดปัญหานักศึกษาตกงาน
2. การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้
 - 2.1 ประเมินกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาของหลักสูตร วิธีสอนของครู การใช้อุปกรณ์ สื่อการเรียน การศึกษาค้นคว้าของครูและนักศึกษา การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสอน การประเมินกระบวนการเรียนการสอน

2.2 ประเมินการบริหารหลักสูตรและการบริหารวิชาการ เช่น การจัดตารางสอน ตารางสอบ การจัดทำคู่มือนักศึกษา การแนะแนว การลงทะเบียนเรียน การให้คำปรึกษา การปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ ความพร้อมของห้องสมุด หนังสือตำราเรียน และเอกสารประกอบการสอน ความพร้อมและความสะดวกในการใช้ไอศทัตศนุปรกรณ์ สภาพห้องเรียน บรรยากาศในการเรียน

สมคิด พรหมจู้ย และสุพัคค์ร์ พินุลย์ (2543: 10 – 21) กล่าวถึงขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดหลักการและเหตุผลของการประเมินหลักสูตร ตลอดจนความจำเป็นหรือความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

2. วิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน
3. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
4. ออกแบบการประเมินหลักสูตร
5. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานของการประเมิน
8. การวิเคราะห์ข้อมูล
9. การรายงานผลการประเมิน

สมบุญรณั์ ชิตพงศั (2522: 28 – 42) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร น่าจะมีลำดับขั้น ดังนี้

1. กำหนดตัวแบบในการประเมิน ดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้าง (Structure) ของหลักสูตร ประกอบไปด้วย

1.1.1 จุดหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายทั่วไป จุดมุ่งหมายเฉพาะวิชา และจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน

1.1.2 เนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วย เนื้อหาในรูปของรายวิชาและในรูปของกลุ่มวิชา หรือประสบการณ์

1.1.3 การเรียนการสอน

1.1.4 การประเมินผล กระทำใน 2 ลักษณะ คือ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียน

1.2 ด้านกระบวนการ (Process) ของหลักสูตร ประกอบไปด้วย

1.2.1 ขั้นเตรียม เป็นการสร้างความพร้อมก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ สิ่งที่โรงเรียนต้องเตรียมได้แก่

- 1) บุคลากร ได้แก่ ผู้สอน ผู้บริหาร นักแนะแนว และฝ่ายธุรการ
- 2) อาคารสถานที่
- 3) วัสดุ อุปกรณ์ ตำรา
- 4) แหล่งวิชาการ
- 5) เครื่องมือในการตรวจสอบพื้นฐาน ความก้าวหน้าของผู้เรียน

1.2.2 ขั้นใช้ ประกอบด้วย

- 1) การรับนักเรียนเข้าเรียน
- 2) การจัดนักเรียนเข้าโปรแกรม
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียน
- 4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 5) การประสานงานกับชุมชน

1.2.3 ขั้นติดตามผล เป็นการตรวจสอบภายหลังที่ได้มีการใช้หลักสูตรแล้ว มีการติดตามผลกระทำใน 2 ลักษณะ เป็นอย่างน้อย

- 1) ติดตามผลระยะสั้น เป็นการติดตามผลตอนใดตอนหนึ่ง ขณะกำลังใช้หลักสูตร และจะทำเมื่อต้องการทราบผลเฉพาะกรณี เพื่อการปรับปรุงแก้ไขสิ่งหนึ่งสิ่งใดขณะนั้น
- 2) ติดตามผลระยะยาว เป็นการติดตามผลในระยะยาวหรือหลังจากใช้หลักสูตรไปแล้ว เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขส่วนต่างๆ หรือเปลี่ยนแปลงโดยส่วนรวม

1.3 ด้านกลุ่มตัวอย่าง (Sample) การประเมินใด ๆ ก็ตามผู้ประเมินต้องถามตัวเองเสมอว่าจะกระทำกับใคร ในกรณีของการประเมินหลักสูตรนั้น มีกลุ่มตัวอย่างอยู่ 4 ประเภท

1.3.1 ครู ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหาร ครูแนะแนว ฝ่ายธุรการ ฯลฯ

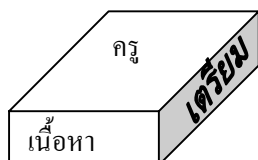
1.3.2 นักเรียน

1.3.3 ผู้ปกครอง

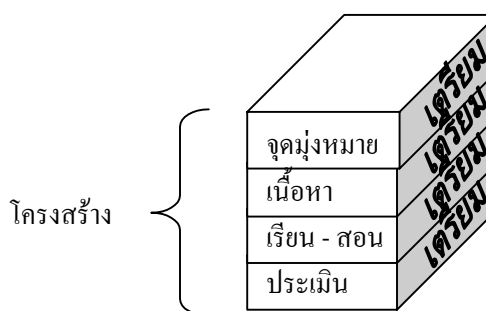
1.3.4 ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

อื่นๆ

2. กำหนดรายละเอียดในตัวแบบ ผู้ประเมินต้องตัดสินใจว่า จะเลือกกระทำในตัวแบบย่อย (Micro – model) หรือแบบตัวใหญ่ (Macro – model)

ภาพที่ 2.1 Micro – model
เนื้อหา - เตรียม - ครู

ภาพที่ 2.2 Macro – model
โครงสร้าง - เตรียม - ครู

3. การกำหนดแบบแผนการวิจัยและสร้างเครื่องมือ โดยเฉพาะในการวิจัย เพื่อประเมินหลักสูตรแล้วมักทำวิจัยเชิงบรรยาย และทดสอบเป็นส่วนมาก

จากการศึกษาเอกสาร สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรมีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ การกำหนดหลักการและเหตุผล การกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมิน การออกแบบและกำหนดกรอบแนวคิด กำหนดตัวบ่งชี้การประเมิน การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน และนำผลการวิเคราะห์ เสนอให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

1.5 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร

มีผู้ให้แนวคิดขององค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร ดังนี้
 เยาวดี วิบูลย์ศรี (2540: 91 – 96) ให้แนวคิดว่า การวัดและประเมินแผนการศึกษามีตัวบ่งชี้หรือตัวแปรที่จำเป็นต้องวัดและประเมินผล ดังนี้

1. ความเหมาะสมของหลักสูตร
2. สถานภาพของผู้สอน
3. ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
4. ขบวนการจัดการเรียนการสอน
5. การบริหารของสถาบันการศึกษา

6. สภาพแวดล้อม สังคมตลอดจนชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยหลักเกณฑ์และเทคนิคการวัดที่เหมาะสม มีระบบการวัดที่มีทั้งความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ตลอดจนมีกระบวนการประเมินผลตามเป้าหมาย มีการพิจารณาตัดสินคุณค่าจากสิ่งที่วัดได้ มีการวิเคราะห์ปัญหาระหว่างประเมินผล การประเมินผลโดยทั่วไปมักจะใช้การประเมินทั้ง Formative Evaluation และ Summative Evaluation

เสริมศรี ไชยสร (2528: 151 – 152) เน้นการประเมินหลักสูตรว่า เป็นเรื่องที่ผู้วางแผนประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องคำนึงถึง ผู้พัฒนาหลักสูตรเหล่านั้นจะต้องคิดถึงวิธีการที่จะพิจารณาตัดสินว่า หลักสูตรหรือประสบการณ์ที่จัดขึ้นถูกต้องหลักการจัดมากน้อยเพียงใด ในการประเมินหลักสูตรหลักสูตรอาจเริ่มศึกษาจากสิ่งต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. เนื้อหาหรือสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ คิด และปฏิบัติ
3. กิจกรรม
4. แหล่งวิทยาการ
5. การประเมินผล
6. อิทธิพลอื่นที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโปรแกรม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร มีขอบข่ายในการประเมิน คือ การประเมินการบริหาร การจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ บุคลากร รวมถึงสภาพแวดล้อม

1.6 รูปแบบการประเมิน

มีนักประเมินจำนวนหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินไว้แตกต่างกันไปหลายรูปแบบตามเกณฑ์ที่แต่ละท่านจะกำหนด จึงขอยกตัวอย่างรูปแบบการประเมินดังต่อไปนี้

ไทเลอร์ (Tyler 1959) ได้เสนอแนวคิดการประเมินหลักสูตรโดยการศึกษา รายละเอียดขององค์ประกอบหลักสูตร 3 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล

แฮมมอนด์ (Hammond 1967) ได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายการประเมินหลักสูตรว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรที่ต้องการศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินหลักสูตรจะทำการประเมินหลักสูตรที่กำลังใช้อยู่ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับท้องถิ่น แฮมมอนด์ได้เสนอโครงสร้างการประเมินหลักสูตรไว้ 3 มิติ คือ มิติด้านการเรียน

การสอน มิติที่ 2 ได้แก่ ด้านสถาบัน และมิติที่ 3 คือ มิติด้านพฤติกรรม และในแต่ละมิติมีตัวแปรที่จะต้องศึกษาสำหรับการประเมินหลักสูตร

สเตค (Stake 1967) ได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรอย่างมีระบบ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินว่า นอกจากจะประเมินปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตตามที่คาดหวังและผลผลิตที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นไปอย่างถูกต้อง จึงจำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานนี้อาจจะกำหนดขึ้นมาใหม่ โดยคณะกรรมการประเมินหลักสูตรหรือผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรกำหนดไว้ก่อนก็ได้ เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินการประเมินหลักสูตร ได้แก่ เกณฑ์ภายในและเกณฑ์ภายนอก

โพรวัส (Provas 1969) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์การประเมินเพื่อตัดสินว่า หลักสูตรที่ดำเนินการใช้อยู่ควรปรับปรุง หรือดำเนินการต่อหรือยกเลิก โพรวัสเรียกว่าเป็นวิธีการประเมินความไม่สอดคล้อง (discrepancy model) และนิยามการประเมินว่า เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ 1) กำหนดมาตรฐานของหลักสูตร ได้แก่ มาตรฐานด้านการพัฒนาและมาตรฐานด้านเนื้อหา 2) พิจารณาความไม่สอดคล้องระหว่างส่วนต่าง ๆ ของหลักสูตรกับมาตรฐานที่กำหนดขึ้น 3) ใช้ข้อมูลที่ไม่สอดคล้องสำหรับหาจุดอ่อนของหลักสูตร

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam 1970) ได้เสนอแนวคิดการประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการที่ประกอบด้วย การอธิบาย และขยายรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ การประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการ และการตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ การใช้หลักสูตรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของการใช้หลักสูตร จึงเรียกวิธีการประเมินว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับความสำเร็จของการใช้หลักสูตร ควรจะทำการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context evaluation : C) การประเมินองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation : I) การประเมินกระบวนการ (Process evaluation : P) และการประเมินผลผลิต (Product evaluation : P) หรือบางครั้งก็เรียกว่าการประเมินแบบ CIPP

ทิสนา แชมมณี (2520: 29) ได้กล่าวถึง การประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองซิป ดังนี้ การประเมินบริบท หมายถึง การประเมินวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ที่มีในหลักสูตร การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การประเมินระบบโครงสร้างของหลักสูตร รวมทั้งระบบการจัดการบริหารหลักสูตรต่าง ๆ ด้วย การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ และการประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นจาก

การใช้หลักสูตรนั้น วิธีการประเมินจะทำการประเมินด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน แล้วนำมาเทียบกันดูว่ามีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันเพียงใด และมีจุดใดที่ควรแก้ไข

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2527: 61) กล่าวว่า โมเดลชิป (CIPP) เป็นโมเดลที่เหมาะสมกับการประเมินเพื่อพัฒนา ถ้าจะประเมินหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรไปพร้อมกันในเวลาเดียวกัน มิติที่น่าจะมองสำหรับการประเมินส่วนต่าง ๆ ได้แก่

การประเมินสถานะแวดล้อม หรือบริบทระบบของหลักสูตร เราต้องพิจารณา

1. ความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง
2. สภาพสังคมและวัฒนธรรม
3. ปรัชญาการศึกษา
4. นโยบายการศึกษา
5. ทิศทางการศึกษาของประเทศ ของโลก
6. ปณิธานของมหาวิทยาลัย

นำผลที่ได้จากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาวิเคราะห์เชิงเหตุผล สังเคราะห์และทำ Content Analysis ก็จะได้วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และวัตถุประสงค์รายวิชา

การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการบริหารหลักสูตร พิจารณาที่ อาจารย์ นิสิต เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ งบประมาณ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว วัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่

การประเมินการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน จะต้องประเมินพฤติกรรมการบริหาร พฤติกรรมการเรียนของนิสิต พฤติกรรมการดูแลให้คำปรึกษาแก่นิสิต พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ พฤติกรรมการบริหารงานทางวิชาการ

เมื่อพิจารณาแนวทางและรูปแบบการประเมินหลักสูตรข้างต้น พบว่า รูปแบบการประเมินส่วนใหญ่ มีรูปแบบที่คล้ายกัน คือเป็นการประเมินเพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของหลักสูตร แต่มีวิธีดำเนินการที่แตกต่างกันออกไป โดยรูปแบบของไทเลอร์มุ่งประเมินผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งได้วางแผนไว้เรียบร้อยแล้วเท่านั้น ถ้าหากเกิดเหตุการณ์อื่นที่ไม่ได้คาดหวังหรือวางแผนไว้ จะไม่สามารถใช้รูปแบบนี้ได้ จึงทำให้การประเมินนี้ไม่ครอบคลุม สำหรับรูปแบบการประเมินของสเตค นั้น พบว่าเป็นแนวทางการประเมินที่เป็นระเบียบและเป็นระบบ แต่ไม่มีการประเมินในเรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รูปแบบการประเมินของโพรวิสันั้น ในทุกขั้นตอนของการประเมินจะต้องมีสิ่งที่ตั้งขึ้นเป็นมาตรฐานว่า สอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร โดยเมื่อผลประเมินออกมา จะนำไปสู่ขั้นตัดสินใจว่า จะแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิก ก็ต้องมีการตรวจสอบความตรงทั้งภายใน และภายนอกอยู่ในทุกขั้นตอนของการประเมิน แต่ต้องใช้ระยะเวลานาน ใช้ทุนในการประเมินมาก เนื่องจากต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญตลอดเวลา ส่วนรูปแบบการ

ประเมินของ สตีฟเฟิลบีมนั้น เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ เนื่องจากมีการประเมินด้าน บริบท ด้านปัจจัยป้อน ด้านกระบวนการ ตลอดจนการประเมินผลผลิต ซึ่งการประเมินได้มีการ กำหนดเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานในการตัดสินคุณภาพของคุณค่าของหลักสูตรว่าควรมีการปรับปรุงใน ด้านใดบ้าง .ซึ่งนับได้ว่าเป็นการประเมินหลักสูตรได้ครอบคลุม สำหรับการประเมินการใช้ หลักสูตร ผู้วิจัยนำรูปแบบการประเมินการใช้หลักสูตรไปใช้ดำเนินการประเมินถึงความพร้อม กระบวนการ และความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

ในตอนนี้จะกล่าวถึงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ในเรื่องของ ความหมาย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาและจุดประสงค์รายวิชาในหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ 2545)

2.1 ความหมายของหลักสูตร

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

กาญจนา คุณารักษ์ (2527: 2) ให้ความหมายคำว่า หลักสูตร เป็นโครงการหรือ แผน หรือข้อกำหนด อันประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง กิจกรรม และวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ที่จะพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดความรู้ ความสามารถ โดย ส่งเสริมให้เอกัตบุคคล ไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง และรวมถึงลำดับขั้นของประสบการณ์ที่จะ ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมด้วย ช่วยให้ผู้เรียนแปลความคิดไปสู่การปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนประสบ ความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน สังคมและโลกได้อย่างมี ความสุข

กู๊ด (Good. 1973: 7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ ให้ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตร สังคมศึกษา หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น
2. หลักสูตร คือ เค้าโครงทั่วไปของเนื้อหา หรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน ซึ่ง โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้มีความรู้จนจบชั้นเรียน หรือได้รับประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถ เข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป
3. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียน เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถาบัน

ชมพันธุ์ ฤกษ์ ฤกษ์ (2530: 1) ได้กล่าวถึงหลักสูตรในความหมายดั้งเดิมว่า หลักสูตร หรือ Curriculum มีความหมายว่า Racecourse หรือ “สนามแข่ง” และตามความหมายจริงแล้ว หลักสูตรแต่เดิมนั้นคนส่วนใหญ่ คิดว่ามีลักษณะเป็นสนามแข่งจริง ๆ กล่าวคือ นักศึกษาต้องแข่งขันกันเรียนให้จบเพื่อที่จะได้รับปริญญา แม้ในปัจจุบันความเชื่อในหลักสูตร ก็ยังยึดอยู่ว่า หลักสูตรคือ สนามแข่งที่ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งนักศึกษาต้องเรียนให้ประสบความสำเร็จ

เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974: 3) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ความพยายามทั้งหมดของโรงเรียนในการที่จะก่อผลให้เกิดผลการเรียนที่โรงเรียนพึงปรารถนา ทั้งในสถานการณ์ภายในหรือภายนอกโรงเรียน

ทาบ (Taba .1962: 9) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะที่ตั้งจุดหมายไว้

รัชชัช รัชชัช (2530: 10 – 11) ให้ความหมายหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ทั้งหลาย ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมและประสบการณ์เป็นคำที่ใช้แทนกันได้ แต่มีความหมายแตกต่างกัน อยู่ตรงที่ว่ากิจกรรมเน้นที่กระบวนการ หรือกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งไม่ได้บ่งบอกถึงความสำเร็จ ซึ่งได้แก่การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในตัวผู้เรียน ส่วนประสบการณ์มีจุดเน้นอยู่ที่การเรียนรู้ของผู้เรียนดังนั้นการจัดประสบการณ์จึงหมายถึง การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนั่นเอง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 2) ให้ความหมายคำว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ได้เรียนรู้ และการพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่โรงเรียนปรารถนา และหลักสูตรที่ดีนั้นควรจะต้องเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการความสนใจของผู้เรียน อันสอดคล้องกับความต้องการของชีวิตที่เหมาะสมที่สุด

สังข์ อุทรานันท์ (2532: 5 – 8) ได้กล่าวถึงขอบเขตความหมายของหลักสูตรว่า จะมีขอบเขตอยู่ภายใน 3 สถานะ ดังนี้

1. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของศาสตร์สาขาวิชาหนึ่งในที่นี้ หมายถึง สาขาวิชาหลักสูตร ซึ่งจะต้องศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร วิธีการใช้หลักสูตร

2. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการ ตามความหมายนี้ หลักสูตรจะหมายถึงเอกสาร หลักสูตรที่กล่าวถึงสาระของหลักสูตรในด้านจุดประสงค์ หลักการ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระที่จัดไว้ในหลักสูตร รวมถึงเอกสารประกอบหลักสูตร อันได้แก่ คู่มือครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและคู่มือหลักสูตร การสอนวิชาต่าง ๆ ที่เกิดเกี่ยวกับหลักสูตร

3. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งหมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของหลักสูตร กระบวนการประเมินผลของหลักสูตร ตลอดจนผลิตผลต่าง ๆ ที่เกิดเกี่ยวกับหลักสูตร

สุมิตร คุณานุกร (2520: 3 – 5) ได้ผลสรุปความหมายของหลักสูตร ออกเป็น 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้เรียน โดยบรรจุ ความมุ่งหมายของการให้การศึกษา ตลอดจนเนื้อหาสาระของความรู้ ประสบการณ์และกิจกรรม ให้กับผู้เรียน

2. หลักสูตร หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

3. หลักสูตร หมายถึง วิชาความรู้สาขาหนึ่งที่ว่าด้วยหลักการและปฏิบัติในการ พัฒนาหลักสูตร

สันต์ ธรรมบำรุง (2527: 5 – 7) ให้ความหมายของหลักสูตร ออกเป็น 3 แนวทาง

แนวทางที่ 1 เป็นการมองหรือให้ความหมายของหลักสูตรที่แคบที่สุด หลักสูตร คือ หลักสูตร (Curriculum as a Curricular) หลักสูตรในความหมายนี้ มีความคิดที่หยุดนิ่งคงที่ เพราะเป็นหลักการ (Principle) ยากแก่การที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

แนวทางที่ 2 หลักสูตรเป็นเนื้อหาวิชาที่จะต้องสอน (Curriculum as a field of study) หลักสูตรในแง่นี้หมายถึง ศาสตร์ วิชา เนื้อหาวิชา ที่จะต้องมีการเรียนการสอน

แนวทางที่ 3 หลักสูตรเป็นระบบ (Curriculum as a system) หลักสูตรในความหมายนี้จะ เป็นระบบ ระเบียบ เป็นกระบวนการโดยการส่งวัตถุดิบเข้าไปสู่กระบวนการ แล้วจึงจะได้ผลิตผลที่สมบูรณ์

จากการศึกษาเอกสารข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผน กำหนดการทางการเรียนรู้ทางการศึกษา หรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยหลักการ หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ยังรวมถึงกระบวนการใช้หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

2.2 หลักการของหลักสูตร

จากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ได้เขียนหลักการของหลักสูตร ดังนี้

2.2.1 เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2.2.2 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้

2.2.3 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

2.2.4 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น

2.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ได้เขียนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไว้ดังนี้

2.3.1 เพื่อให้มีความรู้และทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2.3.2 เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

2.3.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

2.3.4 เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและ

เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

2.3.5 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมจริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

2.3.6 เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.4 โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และหมวดกิจกรรม ดังนี้

2.4.1 หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ซึ่งประกอบด้วยวิชาดังต่อไปนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	ชั่วโมง
2000 – 1101	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1	2	2
2000 – 1102	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2	2	2
2000 – 1103	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 3	2	2
2000 – 1201	ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 1	2	2
2000 – 1202	ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 2	2	2
2000 – 1203	ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 3	2	2
2000 – 1301	สังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม 1	2	2
2000 – 1302	สังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม 2	2	2
2000 – 1303	สังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม 3	2	2
2000 – 1401	วิทยาศาสตร์ประยุกต์ 1	2	3
2000 – 1402	วิทยาศาสตร์ประยุกต์ 2	2	3
2000 – 1501	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 1	2	2
2000 – 1502	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 2	2	2
2000 – 1503	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 3	2	2
2000 – 160X	สุขศึกษา	1	1
2000 – 160X	พลานามัย	1	2

2.4.2 หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต

1) วิชาชีพพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 25 หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	ชั่วโมง
2001 – 0001	คอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ	2	3
2001 – 0002	การจัดการธุรกิจเบื้องต้น	2	3
2001 – 0003	การบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต	2	3
2001 – 0004	การจัดการสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น	2	3
2001 – 0005	อาชีพอนามัยและความปลอดภัย	2	3
2100 – 1001	เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น	2	4
2100 – 1002	วัสดุช่างอุตสาหกรรม	2	2
2100 – 1003	งานไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	2	4
2100 – 1004	งานฝึกฝีมือ	3	7
2100 – 1005	งานเชื่อมและโลหะแผ่นเบื้องต้น	2	4
2100 – 1006	งานพื้นฐานรถยนต์	2	4
2100 – 1007	งานเครื่องมือกลเบื้องต้น	2	4

2) วิชาชีพเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 35 หน่วยกิต

ให้เรียนรายวิชา ที่กำหนดในกลุ่มสาขาวิชาในแต่ละสาขาวิชาตาม หน่วยกิตที่กำหนด และเลือกรายวิชาชีพที่เหลือ จากกลุ่มวิชาที่กำหนดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ตามลำดับรหัสวิชา หรือกลุ่มวิชาอื่น ๆ จนครบหน่วยกิต หรือกลุ่มวิชาในการจัดการเรียนระบบ ทวิภาคี

3) ฝึกงาน / โครงการงาน / โครงการวิชาชีพ (350 ชั่วโมง) 4 หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	ชั่วโมง
2105 – 5001	ฝึกงาน	4	350
2105 – 5002	โครงการงาน	4	*
2105 – 5003	โครงการวิชาชีพ	4	*
2105 – 5004	โครงการงานวิทยาศาสตร์	4	*

2.4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

ให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ จากรายวิชาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ทุกประเภทวิชา หรือรายวิชาที่แนะนำ

2.4.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร 200 ชั่วโมง

ให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกภาคเรียน ให้มีชั่วโมงกิจกรรมรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง

1) กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	ชั่วโมง
2002 – 0101	ลูกเสือและเนตรนารี	-	-
2002 – 0102	องค์การวิชาชีพ	-	-

2) กิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์วิชาการ

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	ชั่วโมง
2002 – 0201	การศึกษาดูงาน	-	-
2002 – 0202	โครงการงาน	-	-

3) กิจกรรมเสริมสร้างคุณภาพชีวิต

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	ชั่วโมง
2002 – 0301	กิจกรรมชมรม	-	-

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 กับ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

ปวช. 2538	ปวช. 2545
เวลาเรียน	
<ul style="list-style-type: none"> ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ ๆ ละ 35 คาบ (รวมกิจกรรม 2 คาบ วันละไม่เกิน 7 คาบ) 	<ul style="list-style-type: none"> ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ ๆ ละ 35 ชั่วโมง (รวมกิจกรรม 2 ชั่วโมง วันละไม่เกิน 7 ชั่วโมง)
<ul style="list-style-type: none"> ตลอดหลักสูตร 3,780 คาบ (คาบละ 50 นาที) 	<ul style="list-style-type: none"> ตลอดหลักสูตรระหว่าง 3,800 – 4,200 ชั่วโมง
การวัดผล	
<ul style="list-style-type: none"> ภาคเรียนละ 2 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินผลตามสภาพจริงตลอดภาคเรียน
<ul style="list-style-type: none"> เกณฑ์จบหลักสูตร 1.00 	<ul style="list-style-type: none"> เกณฑ์จบหลักสูตร GPA ไม่ต่ำกว่า 2.00 ประเมินผ่านมาตรฐานสาขาวิชา
ปวช. 2538	ปวช. 2545
โครงสร้าง	
* หมวดวิชาพื้นฐาน 30 หน่วยกิต	* หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต
* หมวดวิชาชีพ 55 – 57 หน่วยกิต	* หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต
* หมวดวิชาเลือก 15 หน่วยกิต	* หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
* กิจกรรม 2 คาบ / สัปดาห์	* กิจกรรม 2 ชั่วโมง / สัปดาห์
หน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 100 หน่วยกิต	* หน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 100 หน่วยกิต

3. การนำหลักสูตรไปใช้

3.1 ความหมายและจุดมุ่งหมายของการนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนสำคัญมากขึ้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ครอบคลุมงานที่สำคัญหรืองานหลัก 3 ด้าน (ศรีสมร พุ่มสะอาด 2544) คือ

1. การวางแผนหรือเตรียมการก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับทั้งบุคคล กระบวนการทำงาน ทรัพยากรต่าง ๆ
2. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกิจกรรมสำคัญที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของหลักสูตร ทั้งนี้ต้องสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การแนะแนว การผลิตและใช้สื่อ การใช้ครูผู้สอน
3. การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำต่อเนื่องกัน ตั้งแต่การวางแผนจัดทำหลักสูตร จนกระทั่งได้หลักสูตร ซึ่งเป็นแม่บทจนถึงนำหลักสูตรไปใช้ และมีการติดตามประเมินผลเพื่อตรวจสอบ

ศรีสมร พุ่มสะอาด (2544: 131 – 132) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1. เพื่อติดตามและตรวจสอบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนานั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เมื่อนำไปใช้ในสภาพที่แท้จริงทั้งในแง่สิ่งแวดล้อมและตัวผู้เรียน ครู อาจารย์ และระบบบริหารจัดการหลักสูตร
2. เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้ใช้หลักสูตร ให้สามารถใช้หลักสูตรได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อตรวจสอบความพร้อมในการจัดปัจจัยพื้นฐาน เช่น โครงสร้างการบริหาร ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของผู้บริหาร การเตรียมครู ความรู้ ความเข้าใจและเจตคติของครู งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เป็นไปตามข้อกำหนดตามแนวทางการใช้หลักสูตรหรือไม่ และมีความเหมาะสม สมบูรณ์ เพียงพอต่อการส่งผลให้เกิดความราบรื่นในการปฏิบัติจริงหรือไม่
4. เพื่อตรวจสอบว่าผู้รับผิดชอบโดยใช้หลักสูตร คือ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน ได้ดำเนินการหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการใช้หลักสูตรถูกต้องและครบถ้วนตรงตามความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

5. เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดปัจจัยและการปฏิบัติกิจกรรมว่า การจัดในลักษณะใดที่ได้ผลดีและลักษณะใดที่ไม่ก่อให้เกิดผลดีเท่าที่ควร
6. เพื่อตรวจสอบความเพียงพอของระดับการใช้ปัจจัย และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ใช้หลักสูตร ที่ทำให้เกิดผลผลิตตามความต้องการหรือไม่เพียงใด
7. เพื่อศึกษาปัญหาคุณภาพที่เกิดจากองค์ประกอบของปัจจัยและกิจกรรมการปฏิบัติต่าง ๆ ที่ควรเร่งปรับปรุงแก้ไข
8. เพื่อนำผลการประเมินที่พบว่า มีข้อบกพร่อง ปัญหาหรืออุปสรรค หรือจุดอ่อนไปนำเสนอผู้เกี่ยวข้องไปปรับปรุงแก้ไข หลักสูตรและการกระบวนการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สรุปได้ว่าความหมายและจุดมุ่งหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการเตรียมการก่อนนำหลักสูตรไปใช้ โดยมีการเตรียมการด้านบุคลากร งบประมาณ เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การจัดการบริหารจัดการ ระบบการบริหาร การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล

3.2 การบริหารหลักสูตร มีผู้กล่าวถึงความหมาย ดังต่อไปนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535: 29 – 30) ได้กล่าวถึงคำว่า การบริหารหลักสูตร เป็นกระบวนการต่อเนื่องกระบวนการหนึ่ง ของวงจรพัฒนาหลักสูตร อันได้แก่ การดำเนินการตามแผนการต่าง ๆ เช่น การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมคู่มือสำหรับผู้เรียน การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้สอน การนิเทศกำกับดูแล และการประเมินผลการเรียน

โบแชมพ์ (Beauchamp. 1981: 171) ได้กล่าวถึงคำว่า การบริหารหลักสูตร เป็นการจัดทำแผนการเรียน การจัดทำแผนการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดกระบวนการวัดและประเมินผล การจัดกระบวนการนิเทศภายใน

สุธรรม เชนครินทร์ (2544: 33 – 34) ได้กล่าวถึงคำว่า การบริหารหลักสูตร เป็นการจัดรายวิชาเรียนให้แก่ผู้เรียน การเตรียมความพร้อมของครู การใช้สื่อการสอน การติดตามผลการเรียน และการประสานงาน

สันต์ ธรรมบำรุง (2527: 156) ได้กล่าวถึงคำว่า การบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารงานทางด้านวิชาการ หรือการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งเปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

วันทยา วงศ์ศิลปกริรมย์ ได้กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรภายใต้การประกันคุณภาพ โดยใช้หลักวงจรการพัฒนาของเดมมิ่ง (Demming Cycle) ดังนี้

1. วางแผน (Plan) เป็นการวางแผนแนวทางในการดำเนินงาน โดยกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และทรัพยากรที่ต้องใช้
 2. การปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้
 3. การตรวจสอบประเมินผล (Check) เป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่
 4. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act) หลังจากประเมินผลการดำเนินงานแล้ว ควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และดำเนินการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ
- สรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตร เป็นการวางแผนการจัดการการใช้หลักสูตร การปรับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การพัฒนาครู จัดกระบวนการนิเทศภายใน กำกับติดตาม การใช้สื่อและการผลิตสื่อ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดสรรงบประมาณ และงานด้านต่าง ๆ ในการนำหลักสูตรมาใช้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในหลักสูตร

3.3 ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้

ธำรง บัวศรี (2532: 276 – 279) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ว่ามี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางหลักสูตรใหม่เข้ามาแทนที่หลักสูตรเดิม มีหลักที่ต้องคำนึงถึง คือ
 - 1.1 การดำเนินการเปลี่ยนแปลงต้องให้เสร็จเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้
 - 1.2 ต้องให้ผู้เรียนหลักสูตรเดิมได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด
 - 1.3 ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานทั้งหลักสูตรใหม่ และหลักสูตรเดิม
2. การเตรียมการก่อนนำหลักสูตรไปใช้
 - 2.1 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
 - 2.2 การเตรียมบุคลากร ได้แก่ ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ นักแนะแนวการศึกษา และผู้บริหารการศึกษา
 - 2.3 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เครื่องมือเครื่องใช้ และอาคารสถานที่
 - 2.4 การเตรียมระบบบริหารของสถานศึกษา

- 2.5 การเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่าย
- 2.6 การเตรียมปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู
- 2.7 การเตรียมชุมชนและสังคม
- 3. การตรวจสอบความพร้อม
 - 3.1 การประเมินผลหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้
 - 3.2 การประเมินผลความพร้อมของผู้เรียน ผู้สอนและชุมชน
 - 3.3 การประเมินผลโครงการที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้
- 4. การบริหารงานการใช้หลักสูตร
 - 4.1 การสนับสนุนงานการใช้หลักสูตร ในด้าน
 - 4.1.1 กำลังคนต้องเพียงพอ และมีความรู้ และทักษะที่จะสอนได้
 - 4.1.2 วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และสื่อการเรียนการสอน
ผู้บริหารต้องรับผิดชอบเตรียมการแต่เนิ่น ๆ และวางแผนการดำเนินงานให้รอบคอบ
 - 4.1.3 การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของครูผู้สอน ทั้งในด้านความรู้
ทักษะ บุคลิกภาพ ความสามารถในการสอน การจัดชั้นเรียน การวัดผล การเรียนการสอน ฯลฯ
 - 4.1.4 การเพิ่มพูนขวัญและกำลังใจ
 - 4.1.5 การนิเทศการศึกษา
 - 4.1.6 การแนะแนวการศึกษา
 - 4.2 การกำกับดูแลเพื่อควบคุมคุณภาพหลักสูตร ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องทำต่อเนื่องไป ถึงแม้ว่าจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และกำลังความคิดในการดำเนินการ แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่คุ้มค่าเมื่อหลักสูตรใช้ไปได้ระยะหนึ่งก็จะมีติดตามกำกับดูแลว่า คุณภาพการเรียนการสอนเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2529: 186 – 489) ได้กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า คุณภาพของครูเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุจุดหมายของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้จึงเป็นเรื่องของ การเตรียมตัวครู การปรับปรุงคุณภาพของครูประจำการ และประสิทธิภาพในการสั่งสอนของครู ดังนี้

1. การเตรียมตัวครู หมายถึง การผลิตครูของสถาบันการฝึกหัดครู ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำหลักสูตรไปใช้ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูที่จบออกมา เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและโรงเรียน ไม่สามารถบรรลุจุดหมายของหลักสูตรได้ สถาบันการผลิตครูมักจะถูกกล่าวหาว่าผลิตครูไม่ตรงตามความสามารถ

2. การปรับปรุงคุณภาพของครูประจำการ การเตรียมครูประจำการ เพื่อให้สามารถสอนตามหลักสูตรใหม่ได้นั้น โดยทางทฤษฎีแล้วกระทำโดยจัดฝึกอบรมครูประจำการ เพื่อให้ทราบถึงสาระของตัวหลักสูตรและวิธีการ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ตัวผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งฝึกอบรมศึกษานิเทศก์ และครูผู้รับผิดชอบ ฝ่ายวิชาการ

3. ประสิทธิภาพในการสั่งสอนของครู การให้ครูปรับปรุงประสิทธิภาพในการสั่งสอนของตนเองเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะครูเป็นที่ต้องเผชิญปัญหา และมีประสบการณ์สอนโดยตรง จึงเป็นผู้ที่ทราบว่า ตนเองบกพร่องในเรื่องใด ควรปรับปรุงตนเองในด้านใดบ้าง ครูที่มีความสำนึกในหน้าที่ ก็มักจะแสวงหาความรู้และฝึกตนเองอยู่เสมอ ในศึกษาตัวหลักสูตรและสื่อต่าง ๆ และเตรียมตนเองให้สอนตามหลักสูตรใหม่ได้ การมีความรู้และทักษะในการสั่งสอนของครู จึงเป็นตัวรับประกันความสำเร็จของการนำหลักสูตรไปใช้ได้เป็นอย่างดี

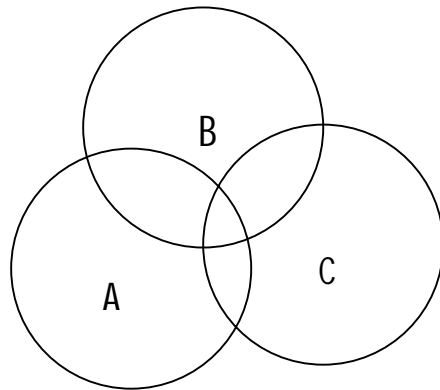
กระทรวงศึกษาธิการ (2521: 142 – 149) ได้ชี้แจงถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่ามี 3 ขั้นตอน คือ

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ได้แก่ การตีความหมายหลักสูตรว่า มีความหมายอย่างไร จะสอนใคร ระดับไหน อย่างไร และเกิดอะไรขึ้นในตัวผู้เรียน โดยทั่ว ๆ ไปจะทำการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนในรูปของประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน และบันทึกการสอน

2. การจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

3. การสอนของครู เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการใช้หลักสูตรเป็นขั้นที่ครูจะนำเอาจุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ วิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ไปสู่การปฏิบัติจริง ๆ ในห้องเรียน

โบแชมป์ (Beauchamp. 1981: 144 – 171) ได้กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า งานแรกที่ต้องทำคือ การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ลักษณะเช่นนี้หลักสูตรจะถูกนำไปใช้โดยครู สำหรับการสอน ดังแผนภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แสดงระบบของการเรียนในโรงเรียน (System of Schooling)

A หมายถึง ระบบหลักสูตร

B หมายถึง ระบบการสอน

C หมายถึง ระบบการประเมินผล

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องคำนึงถึง การวางแผน การนำหลักสูตรไปใช้ การตรวจสอบความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบุคลากร งบประมาณ เอกสาร สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ กระบวนการ ดำเนินการ เช่น การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล รวมถึงความพึงพอใจในการบวนการดำเนินการ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยที่กล่าวถึงต่อไปนี้เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ต่างๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านี้ จะใช้เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 รายละเอียดของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2531 ชาติตระการ บัญญัติ ได้ศึกษาเชิงประเมินการปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูและผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรกรรม จำนวน 315 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูสอนวิชาสามัญมีระดับความรู้สูงกว่าครูสอนวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูสอนวิชาชีพและครูสอนวิชาสามัญปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2530 ได้ถูกต้องไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูสอนวิชาชีพและครูสอนวิชาสามัญมีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2530 ไม่แตกต่างกัน
4. ครูสอนวิชาชีพและครูสอนวิชาสามัญ ความรู้และการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ผู้บริหารในวิทยาเขตกรรมส่วนใหญ่แจกเอกสารระเบียบการประเมินผลการเรียน และคำอธิบายระเบียบให้ครูทุกคน และจัดประชุมครูและนักเรียนใน ปี พ.ศ. 2531 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ระยะที่ 1) จากสถานศึกษาทั้งหมด 70 แห่ง พบว่า
 - 5.1 ผู้มีตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารในสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ปวช. 30 แต่อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดทำ
 - 5.2 ผู้มีตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารในสถานศึกษา และอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจระดับมากในเรื่องตัวหลักสูตร และอันดับสุดท้ายคือ การจัดแผนการเรียนการสอน
 - 5.3 ผู้มีตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารในสถานศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นว่ารายละเอียดของหลักสูตร ปวช. เหมาะสมในระดับมาก และเห็นว่าสามารถปฏิบัติได้ในระดับมาก
 - 5.4 ประเภทช่างอุตสาหกรรม อาจารย์ผู้สอนมากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นว่า หมวดวิชาพื้นฐานมีความชัดเจน ความสอดคล้อง และความเหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมาก และหมวดวิชาชีพมีความชัดเจน ความสอดคล้อง และความเหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องอุปกรณ์การสอนหรือเครื่องมือที่ใช้ เห็นว่ามีความพร้อมน้อยและไม่มีเลย และเรื่องหัวข้อรายวิชากับเวลาที่กำหนดให้ เห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยและไม่มีเลย
 - 5.5 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม นักเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งเห็นว่า มีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อยหรือไม่มีเลย และเรื่องที่อยู่ในระดับมากคือ เครียดในการเรียนติดต่อกันหลายคาบในวันเดียวกัน
 - 5.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

5.6.1 ควรปรับปรุงประเภทวิชาคหกรรมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ อุตสาหกรรม ศิลปหัตถกรรม เกษตรกรรม และพาณิชยกรรม

5.6.2 เรื่องที่ต้องการปรับปรุงเรียงตามลำดับความต้องการคือ กำหนด คาบเปิด – ปิด ภาคเรียน การจัดแผนการเรียนการสอน เอกสาร/ตำราคู่มือการเรียนการสอน สถานที่และอุปกรณ์การสอน เครื่องมือ สื่อกลางของวัสดุฝึก เนื้อหารายวิชา กำหนดคาบการเรียน การสอนบางรายวิชา การฝึกงานของนักเรียน และข้อสอบมาตรฐาน

ในปี พ.ศ. 2532 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ระยะที่ 2 กับผู้มีตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารใน สถานศึกษา จำนวน 1,491 คน อาจารย์ผู้สอน 2,423 คน และนักเรียน 5,558 คน พบว่า

1. ผู้มีตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารมีความเห็นว่า การบริหารหลักสูตรสามารถ ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม มีเพียงเรื่องเดียวที่เห็นว่าเป็นปัญหามากคือ การจัดแผนการเรียน โดย คณะกรรมการจากส่วนกลางเป็นผู้ตรวจ ส่วนหัวหน้างานหลักสูตรและการสอนเห็นว่า การบริหาร หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ส่วนเรื่องที่ต้องปรับปรุงได้แก่ การจัดเตรียมสื่อ การเรียนการสอน

2. อาจารย์ผู้สอนช่างอุตสาหกรรมมีความเห็นว่า รายวิชาในสาขามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เรื่องที่มีปัญหาและควรปรับปรุงมากที่สุดคือ ความพร้อมของเอกสาร/ตำรา คู่มือการเรียนการสอน และโสตทัศนอุปกรณ์

3. นักเรียนที่เรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมมีความเห็นว่า รายวิชาในสาขามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เรื่องที่มีปัญหาและควรปรับปรุงมากที่สุดคือ ความพร้อมของ อุปกรณ์ โสตทัศนศึกษา เครื่องมือ เครื่องจักร และวัสดุฝึก

ในปี พ.ศ. 2532 กรมวิชาการ ได้ประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 พบว่า

1. จุดหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน โครงสร้างรายวิชา และกิจกรรมการ เรียนการสอนมีความสอดคล้องกับจุดหมาย จุดหมายกับโครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมกับ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และตลาดแรงงาน แต่การนำจุดมุ่งหมายไปสู่การปฏิบัติจริงยังมีความเป็น ไปได้ค่อนข้างต่ำ

2. สภาพการใช้หลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอนครบวงจรอยู่ในระดับ ปานกลาง การบริหารหลักสูตรได้ผลค่อนข้างต่ำ การใช้ทรัพยากรมีความเหมาะสมดี แต่การจัด การเรียนแบบ 4 ภาค มีปัญหามาก เรื่องการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนการประเมินผลและฝึกงานมีปัญหาค่อนข้างมาก

3. ผลการเรียนของนักเรียนดูจากเกรดเฉลี่ย (GPA) อยู่ในระดับสูง แต่ความรู้และความสามารถทั่วไปในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง เจตคติต่องานอาชีพอยู่ในระดับสูง และคุณลักษณะที่ดีในการทำงานอยู่ในระดับสูง

ในปี พ.ศ. 2532 สมสมร เทพนาโสมนัสส์ ได้ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป พุทธศักราช 2527 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัย พบว่า การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปัจจัยภายนอก และมีความชัดเจนของภาษาและสามารถนำไปปฏิบัติได้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และระบุถึงความเป็นนักคหกรรมศาสตร์ที่ค่อนข้างมาก โครงสร้างของหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิต รวมหน่วยกิตหมวดวิชา และหน่วยกิตรายวิชา ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี เนื้อหาของหลักสูตรมีความน่าสนใจ ความทันสมัย แต่ยังคงมีความซับซ้อนค่อนข้างมาก ปริมาณเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต และเนื้อหารายวิชาส่วนใหญ่มีประโยชน์และมีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพค่อนข้างมาก

ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาเขต ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ค่อนข้างมาก ยกเว้นส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความเพียงพอค่อนข้างน้อย คุณภาพค่อนข้างต่ำ และมีความสะดวกในการใช้บริการค่อนข้างน้อย

กระบวนการผลิต การจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยทั่วไปมีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ยกเว้นบรรยากาศการเรียนภาคทฤษฎี การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล และการปรับปรุงการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย

ผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะด้านวิชาชีพตรงตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายของหลักสูตรค่อนข้างมาก

ในปี พ.ศ. 2533 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ระยะที่ 3) จากสถานศึกษาทั้งหมด 31 แห่ง พบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่า หลักสูตร ปวช.30 ต้องปรับปรุงอย่างมาก คิดเป็นร้อยละ 48.60 และผู้บริหารกองเจ้าสังกัด กองวิทยาลัยเกษตรกรรม และกองวิทยาลัยเทคนิค ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ต้องปรับปรุงอย่างมาก คิดเป็นร้อยละ 53.60 และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ต้องปรับปรุงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 48.40

2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้เสนอปัญหาที่ต้องปรับปรุง ดังนี้

- 2.1 เวลาในการเรียนในแต่ละภาคเรียนสั้นเกินไป ทำให้ไม่สามารถสอนได้ทัน โดยเฉพาะภาคปฏิบัติและงานธุรการ
- 2.2 การจัดแผนการเรียนที่เป็นอยู่มีปัญหาในการโอนย้ายของนักเรียน
- 2.3 จำนวนรายวิชามีมากเกินไป ควรรวมรายวิชาที่มีปัญหาซ้ำซ้อนเข้าด้วยกัน
- 2.4 เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดเตรียมเอกสาร/ตำราต่าง ๆ ในการลงทะเบียน และจัดทำคะแนนในการวัดและประเมินผลการเรียน และระเบียบการเบิก – จ่ายยังไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาของภาคเรียนอีกด้วย
- 2.5 จัดงานกิจกรรมให้สอดคล้องกับเวลาได้ยาก
- 2.6 การฝึกงานไม่สามารถหาสถานประกอบการได้ตามวัตถุประสงค์ ควรเพิ่มการฝึกงานในสถานศึกษาให้มากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2536 สรรเสริญ ไหมทอง ได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่าด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตร มีการปฏิบัติในระดับน้อยเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร การจัดวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน การจัดเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การประสานงานกับสถานประกอบการ และการเตรียมงบประมาณ ส่วนการจัดอาคารสถานที่และการจัดระบบบริหารงาน มีการปฏิบัติในระดับมาก

ด้านการบริหารหลักสูตร มีการปฏิบัติในระดับน้อยเกี่ยวกับการวางแผนงานด้านวิชาการ การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ และการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอน ส่วนการจัดตารางสอนและการจัดอาจารย์เข้าสอน มีการปฏิบัติในระดับมาก

ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับมากเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ในปี พ.ศ. 2537 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) เพื่อศึกษาว่าการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด เก็บข้อมูลกับผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน พบว่า

1. ข้อความในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรข้อ 2 และข้อ 8 ปฏิบัติได้จริง อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด
 2. ปัญหาในด้านการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารมีความเห็นว่า เรื่องที่ต้องแก้ไข ได้แก่ การขาดแคลนพื้นที่ห้องปฏิบัติการ การจัดการเรียนการสอนให้ครบวงจร และการขาดแคลนครุสาขาวิชาชีพ ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนพบ ได้แก่ การขาดแคลนวัสดุ สื่อและอุปกรณ์การสอน และการขาดแคลนเอกสาร
 3. ครูผู้สอนมีความเห็นว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า ได้พัฒนาด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การทำความสะอาดอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติทุกครั้งหลังเรียน และเห็นความสำคัญของการแต่งกายตามระเบียบในการทำงาน
 4. ในเรื่องการจัดชั่วโมงกิจกรรมในสถานศึกษา ครูผู้สอนมีความเห็นว่า ประโยชน์ ได้แก่ พัฒนาภาวะผู้นำ และพัฒนาความรับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า เป็นโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ
- ใน ปี พ.ศ. 2543 สนอง สุขสวัสดิ์ ได้วิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาช่างยนต์ ของสถานศึกษากลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็น ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 สาขาวิชาช่างยนต์ และประกอบอาชีพในสถานประกอบการ ตรงตามสาขาที่เรียนนำไปใช้งานได้ดี
- จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า มีการศึกษาความความพร้อมในการใช้หลักสูตรในเรื่อง บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรและวัสดุฝึก การจัดเอกสาร การเตรียมงบประมาณ การจัดหาอาคารสถานที่ ส่วนด้านกระบวนการ มีการศึกษาในเรื่อง การจัดระบบบริหาร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ส่วนด้านความพึงพอใจยังไม่พบการประเมิน และยังไม่มีการประเมินการใช้หลักสูตรที่เริ่มใช้ได้ในปีการศึกษา การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งประเมิน ความพร้อมในการใช้หลักสูตร กระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรและความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยได้ประยุกต์แนวคิดของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมวิชาการ และกรมอาชีวศึกษา เพื่อประเมินในครั้งนี้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กรอบแนวทางการประเมิน

จากการศึกษาเอกสารของ กรมวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์สร้างเป็นกรอบแนวทางการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ตารางที่ 3.1 กรอบแนวทางการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวแปร / ประเด็นที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	
1. ประเมินความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545	1. บุคลากร	- ครู	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย	
	2. งบประมาณ	- นักเรียน		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	3. เอกสารประกอบหลักสูตร	ชั้น ปวช. 1 ปีการศึกษา 2545			การวิเคราะห์เนื้อหา
	4. สื่อการสอน	2545			
	5. วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก				
2. การประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545	1. การบริหารจัดการ	- ครู	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย	
	2. การจัดการเรียนการสอน	- นักเรียน		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	3. การใช้สื่อและพัฒนาคู่มือ	ชั้นปวช. 1 ปีการศึกษา 2545			การวิเคราะห์เนื้อหา
	4. การพัฒนาครู				
	5. การวัดและประเมินผล				

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ตัวแปร / ประเด็นที่ ศึกษา	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล
3. การประเมินความ พึงพอใจที่มีต่อการ ใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช 2545	1. การบริหารจัดการ 2. การจัดการเรียน การสอน 3. การใช้สื่อและ พัฒนาสื่อ 4. การพัฒนาครู 5. การวัดและ ประเมินผล	- ครู - นักเรียน ชั้นปวช. 1 ปีการศึกษา 2545	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยง เบนมาตร ฐาน การวิเคราะห์ เนื้อหา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยหรือผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วยครู จำนวน 593 คน และนักเรียน จำนวน 1,150 คน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ และวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านโป่ง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 6 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี วิทยาลัยการอาชีพเขาชัย และวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านลาด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 4 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบางสะพาน วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปราณบุรี และวิทยาลัยการอาชีวศึกษาวังไกลกังวล

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู และนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 จำนวน 297 คน และ 573 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชชีและมอร์แกน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้วิทยาลัยเป็นชั้น ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 กลุ่มตัวอย่างครูและนักเรียน

สถานศึกษา	จำนวนครู	กลุ่ม ตัวอย่างครู	จำนวน นักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน
วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2	25	13	75	37
วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม	30	15	75	37
วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี	25	13	25	13
วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ	23	11	75	37
วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง	20	10	75	37
วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี	75	37	125	63
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี	70	35	125	63
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี	74	37	50	25
วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี	25	13	25	13
วิทยาลัยการอาชีพเขาย้อย	21	10	75	37
วิทยาลัยการอาชีพบ้านลาด	20	10	75	37
วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์	120	60	125	63
วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน	25	13	75	37
วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี	20	10	75	37
วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล	20	10	75	37
รวม	593	297	1,150	573

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย แบบสอบถามครูผู้สอนและแบบสอบถามนักเรียน

แบบสอบถามครู แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร

ด้านงบประมาณ ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ ด้านการพัฒนาครูและด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ ด้านการพัฒนาครูและด้านการวัดและประเมินผล

แบบสอบถามนักเรียน แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ด้านสื่อการสอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อและด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อและด้านการวัดและประเมินผล

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร กระบวนการบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร
2. นำแนวคิดมาประมวลเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ และข้อคำถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. ร่างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.1 ความพร้อม กระบวนการดำเนินการ ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ชุด ดังนี้
ชุดที่ 1 สร้างขึ้นสำหรับครูปฏิบัติหน้าที่สอนหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ พุทธศักราช 2545 มี 4 ตอน

ชุดที่ 2 สร้างขึ้นสำหรับนักเรียน ที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2545 มี 4 ตอน

3.2 พิมพ์แบบสอบถามฉบับร่าง

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ
ให้ความเห็นชอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 7 คน เพื่อ
ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าความสอดคล้องอยู่
ระหว่าง 0.85 ถึง 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้ว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่แก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง โดยทดลอง
ใช้กับครูและนักเรียน จากวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม ซึ่งสังกัดอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคกลาง 6 เป็นกลุ่มที่มีลักษณะการจัดการเรียนการสอนเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง ทดลองกับครู
30 คน และนักเรียนชั้น ปวช. ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 30 คน

8. นำผลการทดลองใช้ มาหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
ของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) ผลปรากฏว่า ชุดที่ 1 คือแบบสอบถามครู ได้ค่า
ความเที่ยงเท่ากับ 0.95 ชุดที่ 2 คือแบบสอบถามนักเรียน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92

9. นำเครื่องมือจากการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข

10. นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไป
ใช้เก็บข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 มหาวิทยาลัยออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 จังหวัดสุพรรณบุรี ขอความร่วมมือในการอนุญาตให้ครูปฏิบัติหน้าที่สอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 และนักเรียนที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลา 3 สัปดาห์

5.2 ส่งแบบสอบถามไปถึงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย รวมจำนวนทั้งหมด 870 ฉบับ แยกฉบับของครู จำนวน 297 ฉบับ นักเรียนจำนวน 573 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 870 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

5.3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ นำมาคิดเป็นค่าร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 3.3 จำนวนและร้อยละของครูปฏิบัติหน้าที่สอน จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ
วุฒิการศึกษา ประเภทวิชาที่สังกัด

	ลักษณะสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	128	43.10
	หญิง	169	56.90
	รวม	297	100.00
อายุ	21 – 30 ปี	96	32.30
	มากกว่า 30 - 40 ปี	46	15.50
	มากกว่า 40 - 50 ปี	109	36.70
	มากกว่า 50 - 60 ปี	46	15.50
	รวม	297	100.00
อายุราชการ	1 - 5 ปี	60	20.20
	มากกว่า 5 - 10 ปี	49	16.50
	มากกว่า 10 - 15 ปี	26	8.70
	มากกว่า 15 - 20 ปี	65	21.90
	มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	97	32.70
	รวม	297	100.00
วุฒิทางการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญา	24	8.10
	ปริญญาตรี	221	74.40
	ปริญญาโท	49	16.50
	ปริญญาเอก	3	1.00
	รวม	297	100.00
ประเภทวิชาที่สังกัด	อุตสาหกรรม	80	26.90
	พาณิชยกรรม	55	18.50
	ศิลปกรรม	24	8.10
	คหกรรม	36	12.10
	เกษตรกรรม	26	8.80
	วิชาพื้นฐาน	76	25.60
	รวม	297	100.00

ตารางที่ 3.4 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามเพศ ประเภทวิชา

ลักษณะสถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	436	76.09
	หญิง	137	23.91
	รวม	573	100.00
ประเภทวิชาที่ศึกษา	อุตสาหกรรม	346	60.38
	พาณิชยกรรม	77	13.44
	ศิลปกรรม	28	4.89
	กหกรรม	74	12.91
	เกษตรกรรม	48	8.38
	รวม	573	100.00

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาวิเคราะห์ด้วยสถิติทางสังคมศาสตร์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 การประเมินความพร้อมในการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 การประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.4 การศึกษาข้อเสนอแนะ ในการประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2545 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน

ในการแปลความหมายของข้อมูล ใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

ช่วงคะแนน	1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีความพร้อม / การปฏิบัติ / ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด
ช่วงคะแนน	1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีความพร้อม / การปฏิบัติ / ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย
ช่วงคะแนน	2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีความพร้อม / การปฏิบัติ / ความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน	3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีความพร้อม / การปฏิบัติ / ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก
ช่วงคะแนน	4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีความพร้อม / การปฏิบัติ / ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

(ล้วน สายยศ 2544: 250)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ซึ่งใช้กับกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 มาทำการวิเคราะห์และเสนอข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการใช้

หลักสูตร

รายละเอียดแต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการใช้หลักสูตร

เป็นการวิเคราะห์ ในด้าน บุคลากร งบประมาณ เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งจะนำเสนอในตารางที่ 4.1 ถึงตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของครูปฏิบัติหน้าที่สอนในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. ด้านบุคลากร	3.57	.78	มาก
2. ด้านงบประมาณ	2.59	.92	ปานกลาง
3. ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร	2.91	.82	ปานกลาง
4. ด้านสื่อการสอน	2.81	.83	ปานกลาง
5. ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	2.89	.99	ปานกลาง
รวม	2.95	.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.1 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมี ความพร้อมในการใช้หลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.57$) รองลงมาคือเอกสารประกอบหลักสูตร ($\bar{X} = 2.91$) และน้อยที่สุดคือด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 2.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านบุคลากร

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. วุฒิการศึกษาของครู	4.09	.70	มาก
2. ความรู้ ความสามารถทางวิชาการของครู	4.00	.67	มาก
3. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการสอนของครู	3.80	.77	มาก
4. จำนวนครูประจำตามประเภทวิชา	3.35	.92	ปานกลาง
5. จำนวนนักเทคโนโลยีการศึกษา นักวัดผลและนักแนะแนว	2.59	.84	ปานกลาง
รวม	3.57	.78	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นว่าด้านบุคลากร ในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ วุฒิการศึกษาของครู ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือความรู้ ความสามารถทางวิชาการของครู ($\bar{X} = 4.00$) และน้อยที่สุดคือจำนวนนักเทคโนโลยีการศึกษา นักวัดผล นักแนะแนว ($\bar{X} = 2.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านงบประมาณ

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. งบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	2.50	.96	น้อย
2. งบประมาณของแต่ละประเภทวิชา	2.68	.92	ปานกลาง
3. งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุฝึกภาคปฏิบัติ	2.78	.91	ปานกลาง
4. งบประมาณค่าซ่อมครุภัณฑ์	2.41	.90	น้อย
รวม	2.59	.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความคิดเห็นว่าความพร้อมด้านงบประมาณในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ การจัดซื้อวัสดุฝึกภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.78$) รองลงมาคืองบประมาณของแต่ละประเภทวิชา ($\bar{X} = 2.68$) และน้อยที่สุดคือ ค่าซ่อมครุภัณฑ์ ($\bar{X} = 2.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. คู่มือแนะแนว	2.68	.78	ปานกลาง
2. หนังสือประกอบการเรียน	3.09	.87	ปานกลาง
3. คู่มือครู	2.90	.84	ปานกลาง
4. เอกสารประกอบการปฏิบัติ	2.97	.77	ปานกลาง
รวม	2.91	.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นถึงความพร้อมด้านเอกสารประกอบหลักสูตรในภาพรวมมีความ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ หนังสือประกอบการเรียน ($\bar{X} = 3.09$) รองลงมาคือ เอกสารประกอบการปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.97$) และน้อยที่สุดคือ คู่มือแนะแนว ($\bar{X} = 2.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านสื่อการสอน

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1 ปริมาณของสื่อการสอน	2.92	.87	ปานกลาง
2 คุณภาพของสื่อการสอน	3.00	.79	ปานกลาง
3 คู่มือการใช้สื่อ	2.81	.77	ปานกลาง
4 จำนวนวัสดุในการผลิตสื่อ	2.54	.90	ปานกลาง
รวม	2.81	.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นว่าด้านสื่อการสอนในภาพรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ คุณภาพของสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.00$) รองลงมาคือ ปริมาณของสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.92$) และน้อยที่สุดคือ บุคลากรที่ทำหน้าที่ผลิตสื่อ ($\bar{X} = 2.54$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับ ความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. ห้องสมุด	3.15	.95	ปานกลาง
2. ห้องโสต	2.57	1.07	ปานกลาง
3. ห้องปฏิบัติการ	2.92	1.04	ปานกลาง
4. วัสดุในการฝึกปฏิบัติ	2.91	.91	ปานกลาง
รวม	2.89	.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความคิดเห็นว่าด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ ห้องสมุด ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมาคือ ห้องปฏิบัติการ ($\bar{X} = 2.92$) และน้อยที่สุดคือ ห้องโสต ($\bar{X} = 2.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการใช้หลักสูตรของนักเรียน
ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. ด้านบุคลากร	4.02	.71	มาก
2. ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร	3.58	.91	มาก
3. ด้านสื่อการสอน	3.51	.95	มาก
4. ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.49	.96	ปานกลาง
รวม	3.57	.78	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าความพร้อมในการใช้หลักสูตรในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร ($\bar{X} = 3.58$) และน้อยที่สุดคือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการใช้หลักสูตรของนักเรียน
ด้านบุคลากร

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. ความพร้อมของครูผู้สอน	4.13	.71	มาก
2. ความสามารถในการสอนของครู	4.10	.62	มาก
3. จำนวนครูประจำประเภทวิชา	3.83	.81	มาก
รวม	4.02	.71	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าด้านบุคลากรในภาพรวมมีความพร้อมระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ ความพร้อมของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ ความสามารถในการสอนของครู ($\bar{X} = 4.10$) และน้อยที่สุดคือ จำนวนครูประจำประเภทวิชา ($\bar{X} = 3.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของนักเรียน ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. คู่มือนักศึกษา	3.57	.91	มาก
2. คู่มือประชาสัมพันธ์	3.34	.85	ปานกลาง
3. หนังสือประกอบการเรียน	3.38	.84	ปานกลาง
4. ใบงานประกอบการฝึกปฏิบัติ	3.67	.97	มาก
5. คู่มือประกอบการใช้อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติ	3.43	.98	ปานกลาง
รวม	3.58	.91	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าด้านเอกสารประกอบหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ หนังสือประกอบการเรียน ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมาคือ ใบงานประกอบการฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.67$) และน้อยที่สุดคือ คู่มือประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของนักเรียน ด้านสื่อการสอน

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. ความหลากหลายของสื่อ	3.54	.94	มาก
2. ความเหมาะสมของสื่อในการใช้งานหรือทดลอง	3.39	1.02	ปานกลาง
3. วัสดุที่ใช้ผลิตสื่อมีในท้องถิ่น	3.26	.98	ปานกลาง
4. ความทันสมัยของสื่อ	3.59	.94	มาก
5. คุณภาพของสื่อการสอน	3.77	.89	มาก
รวม	3.51	.95	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าด้านสื่อการสอนในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ คุณภาพของสื่อ ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาคือความทันสมัยของสื่อ ($\bar{X} = 3.59$) และน้อยที่สุดคือ วัสดุที่ใช้ผลิตสื่อมีในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.26$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตร
ของนักเรียน ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพร้อม
1. ความพอเพียงของหนังสือในห้องสมุด	3.77	.99	มาก
2. ความพอเพียงของพื้นที่ให้บริการในห้องสมุด	3.29	1.01	ปานกลาง
3. การให้บริการของห้องโสต	3.51	.86	มาก
4. จำนวนวัสดุในการฝึกปฏิบัติ	3.40	.99	ปานกลาง
รวม	3.49	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือความพอเพียงของหนังสือในห้องสมุด ($\bar{X} = 3.77$)

รองลงมาคือ การให้บริการของห้องโสต ($\bar{X} = 3.51$) และน้อยที่สุดคือ ความพอเพียงของพื้นที่ให้บริการในห้องสมุด ($\bar{X} = 3.29$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากครูปฏิบัติหน้าที่สอน

- ควรเพิ่มวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น
- ควรมีเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อให้ครูได้เข้าใจ และนำไปใช้ปฏิบัติการเรียน

การสอน

2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียน

- ควรมีหนังสือประกอบการเรียนให้นักเรียนได้ศึกษา
- ควรเพิ่มเติมหนังสือค้นคว้าหาความรู้ในห้องสมุดให้มากกว่านี้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร

เป็นการวิเคราะห์กระบวนการดำเนินการในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล ซึ่งจะนำเสนอในตารางที่ 4.12 ถึงตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. การบริหารจัดการ	2.91	.96	ปานกลาง
2. การจัดการเรียนการสอน	3.52	.84	มาก
3. การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ	3.11	.80	ปานกลาง
4. การพัฒนาครู	2.83	1.00	ปานกลาง
5. การวัดและประเมินผล	3.61	.87	มาก
รวม	3.19	.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นว่า กระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.52$) และน้อยที่สุดคือ การพัฒนาครู ($\bar{X} = 2.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการบริหารจัดการ

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. การวางแผนการใช้หลักสูตร	3.07	.85	ปานกลาง
2. การวางแผนการนำหลักสูตรใหม่แทนที่หลักสูตรเก่า	3.03	.95	ปานกลาง
3. การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	2.96	1.00	ปานกลาง
4. การจัดระบบการใช้งบประมาณผลิตสื่อ	2.50	.92	น้อย
5. การจัดระบบการใช้งบประมาณปรับปรุงห้องปฏิบัติการ	2.52	.87	ปานกลาง
6. การจัดระบบการใช้งบประมาณปรับปรุงห้องสมุด	2.98	1.16	ปานกลาง
7. การจัดอบรมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	2.76	1.00	ปานกลาง
8. การจัดครูผู้สอนตรงตามประเภทวิชา	2.76	1.00	ปานกลาง
9. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้กับครูและผู้เกี่ยวข้อง	3.65	.88	มาก
10. การพัฒนาความรู้ความสามารถให้กับครูผู้สอน	2.91	.93	ปานกลาง
รวม	2.91	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความคิดเห็นว่าด้านการบริหารจัดการในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้ครูและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมาคือ การวางแผนการใช้หลักสูตรและการวางแผนการนำหลักสูตรใหม่แทนที่หลักสูตรเก่า ($\bar{X} = 3.07$ และ $\bar{X} = 3.03$) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ การจัดระบบการใช้งบประมาณผลิตสื่อ ($\bar{X} = 2.50$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร
ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. จัดหรือปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	3.15	.88	ปานกลาง
2. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.16	.86	ปานกลาง
3. สอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียนสม่ำเสมอ	3.73	.88	มาก
4. เตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ	3.67	.81	มาก
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3.80	.75	มาก
6. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าใจ และเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	3.38	.79	ปานกลาง
7. เอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความ เมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง	3.68	.86	มาก
8. จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์	3.71	.82	มาก
9. ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง	3.79	.83	มาก
10. ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยง ประสพการณ์ กับชีวิตจริง	3.39	.81	ปานกลาง
11. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	3.82	.84	มาก
12. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	3.59	.82	มาก
13. จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา	3.28	.88	ปานกลาง
14. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำโครงการ	3.18	.93	ปานกลาง
รวม	3.52	.84	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นว่าด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ จัดกิจกรรมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง ($\bar{X} = 3.80$ และ $\bar{X} = 3.79$) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ จัดหรือปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.15$)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ใช้สื่อได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	3.40	.75	ปานกลาง
2. ใช้สื่อในการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.46	.74	ปานกลาง
3. ใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.24	.76	ปานกลาง
4. ใช้สื่อได้คุ้มค่า	3.42	.78	ปานกลาง
5. ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นหาความรู้	3.22	.73	ปานกลาง
6. ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน	2.29	.88	น้อย
7. ดำเนินการปรับปรุงสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพ	2.80	.88	ปานกลาง
8. นำสื่อไปใช้ได้หลากหลาย	2.90	.86	ปานกลาง
9. จัดเตรียมสื่อในการฝึกปฏิบัติ	3.18	.78	ปานกลาง
10. ดูแลบำรุงรักษาสื่อให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา	3.15	.86	ปานกลาง
รวม	3.11	.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นว่าด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ การใช้สื่อในการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาคือ ใช้สื่อได้คุ้มค่า และใช้สื่อได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.42$ และ $\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.29$)

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร
ของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการพัฒนาครู

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. จัดอบรมครูเพื่อเพิ่มความรู้ ความชำนาญ	2.92	.90	ปานกลาง
2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อ	2.96	1.09	ปานกลาง
3. สนับสนุนให้ครูศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์	2.71	1.14	ปานกลาง
4. จัดให้มีการประชุม สัมมนาด้วยกัน	2.80	1.03	ปานกลาง
5. ปลุกฝังให้ครูมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	2.94	1.07	ปานกลาง
6. จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาในภาคปฏิบัติ	2.58	.92	ปานกลาง
7. ฝึกอบรมครูให้รู้สาระของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา	2.54	.94	ปานกลาง
8. จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.32	.96	ปานกลาง
9. จัดให้มีการนิเทศภายใน	2.74	.98	ปานกลาง
รวม	2.83	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นว่าด้านการพัฒนาครูในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อ ($\bar{X} = 2.96$) และน้อยที่สุดคือ ฝึกอบรมครูให้รู้สาระของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา ($\bar{X} = 2.54$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการวัดและประเมินก่อนการเรียนการสอน	3.28	.81	ปานกลาง
2. มีการวัดและประเมินระหว่างการเรียนการสอน	3.67	.88	มาก
3. มีการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน	3.29	.87	ปานกลาง
4. มีการประเมินครอบคลุมการวัดพฤติกรรม ด้านความรู้ คุณธรรม และการปฏิบัติ	3.68	.90	มาก
5. มีการวัดและประเมินหลังการเรียนเสร็จสิ้นแล้ว	3.92	.83	มาก
6. มีการประเมินจากผลงานนักเรียน	3.87	.93	มาก
รวม	3.61	.87	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผลในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณารายข้อ มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ การวัดและประเมินหลังการเรียนเสร็จสิ้นแล้ว ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือการประเมินจากผลงานนักเรียน ($\bar{X} = 3.87$) และน้อยที่สุดคือการวัดและประเมินก่อนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรของนักเรียน ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.64	.85	มาก
2. การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ	3.68	.72	มาก
3. มีการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน	3.77	.92	มาก
รวม	3.69	.83	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่า กระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาคือ การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ ($\bar{X} = 3.68$) และน้อยที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. จัดการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.71	.78	มาก
2. บรรยากาศในห้องเรียนทำให้เกิดความสนใจในการเรียน	3.43	.90	ปานกลาง
3. นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง	3.61	.85	มาก
4. นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจนสามารถพบความถนัดของตนเอง	3.60	.86	มาก
5. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้จากกลุ่ม	3.58	.95	มาก
6. นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล	3.67	.82	มาก
7. นักเรียนได้รับการเสริมแรง ให้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	3.76	.82	มาก
8. นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสนใจอย่างมีความสุข	3.60	.94	มาก
9. นักเรียนได้ฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน	3.84	.84	มาก
10. นักเรียนได้ฝึกปรับปรุงตนเองให้ยอมรับผู้อื่น	3.95	.46	มาก
11. นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.66	.91	มาก
12. นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมโครงการ	3.55	.85	มาก
13. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา	3.33	1.11	ปานกลาง
รวม	3.64	.85	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมมีการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ นักเรียนได้ฝึกปรับปรุงตนเองให้ยอมรับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาคือนักเรียนได้ฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน และจัดการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.84$ และ $\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือนักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา ($\bar{X} = 3.33$)

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับ กระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ใช้สื่อได้เหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.73	.49	มาก
2. ใช้สื่อได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.66	.88	มาก
3. ใช้สื่อได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.47	.93	ปานกลาง
4. ใช้สื่อได้เหมาะสมกับประเภทวิชา	3.69	.52	มาก
5. ใช้สื่อที่ทำให้เกิดการเรียนรู้	3.70	.89	มาก
6. ใช้สื่อได้เหมาะสมต่อการปฏิบัติ	3.78	.85	มาก
7. รักษาสื่อโดยให้นักเรียนมีส่วนในการดูแล	3.70	.51	มาก
รวม	3.68	.72	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่านักเรียน มีความคิดเห็นว่าด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ ใช้สื่อได้เหมาะสมต่อการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือ ใช้สื่อได้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.73$) และน้อยที่สุดคือ ใช้สื่อได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร
ของนักเรียน ด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการประเมินก่อนการเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.60	.93	มาก
2. มีการประเมินระหว่างการเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.72	.90	มาก
3. มีการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน	3.60	.97	มาก
4. มีการทดสอบความรู้หลังจากเรียนจบ	3.82	.89	มาก
5. มีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	3.93	.93	มาก
6. มีการประเมินพัฒนาการของนักเรียน	3.83	.90	มาก
7. มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.89	.93	มาก
รวม	3.77	.92	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่านักเรียน มีความคิดเห็นว่าด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ มีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.89$) และน้อยที่สุดคือ การประเมินก่อนการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากครูปฏิบัติหน้าที่สอน
 - ผู้บริหารควรให้ความสนใจในเรื่องหลักสูตรให้มากขึ้น
 - ควรจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตสื่อให้มากขึ้น
2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียน
 - ควรยกเลิกการสอบปลายภาค
 - ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น
 - ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร

เป็นการวิเคราะห์ความพึงพอใจ ในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล ซึ่งจะนำเสนอในตารางที่ 4.22 ถึงตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.05	1.00	ปานกลาง
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.49	.81	ปานกลาง
3. ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ	3.16	.83	ปานกลาง
4. ด้านการพัฒนาครู	3.01	1.00	ปานกลาง
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.54	.83	มาก
รวม	3.24	.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.49$) และน้อยที่สุดคือ การพัฒนาครู ($\bar{X} = 3.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการบริหารจัดการ

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. การวางแผนการใช้หลักสูตร	3.04	.84	ปานกลาง
2. การปรับหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น	3.07	.81	ปานกลาง
3. การวางแผนการนำหลักสูตรใหม่แทนที่หลักสูตรเก่า	3.09	.99	ปานกลาง
4. การจัดงบประมาณในการผลิตสื่อ	2.66	.93	ปานกลาง
5. การจัดงบประมาณปรับปรุงห้องปฏิบัติการ	2.67	.96	ปานกลาง
6. การจัดงบประมาณปรับปรุงห้องสมุด	2.87	.91	ปานกลาง
7. การจัดอบรมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	2.79	1.03	ปานกลาง
8. การจัดครูผู้สอนตรงตามประเภทวิชา	3.44	.97	ปานกลาง
9. การสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู	2.67	1.10	ปานกลาง
10. การมอบหมายงานตรงตามความสามารถ	3.24	1.01	ปานกลาง
รวม	3.05	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจด้านการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การจัดครูเข้าสอนตรงตามประเภทวิชา ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือ การมอบหมายงานตรงตามความสามารถและการวางแผนการนำหลักสูตรใหม่แทนที่หลักสูตรเก่า ($\bar{X} = 3.24$ และ $\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ การจัดงบประมาณในการผลิตสื่อ ($\bar{X} = 2.66$)

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน	3.31	.86	ปานกลาง
2. การกำหนดเนื้อหาและวิธีการในการเรียนการสอน	3.44	.68	ปานกลาง
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.50	.69	ปานกลาง
4. การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียน	3.39	.72	ปานกลาง
5. การเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	3.56	.78	มาก
6. การเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง	3.61	.87	มาก
7. การฝึกให้นักเรียนได้คิดและปฏิบัติจริง	3.76	.86	มาก
8. การฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	3.80	.79	มาก
9. การสอนที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน	3.90	.91	มาก
10. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับท้องถิ่น	3.28	.94	ปานกลาง
11. การนิเทศภายในแต่ละประเภทวิชา	2.90	.79	ปานกลาง
รวม	3.49	.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การสอนที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือ การฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และการฝึกให้นักเรียนได้คิดและปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.80$ และ $\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ การนิเทศภายใน ($\bar{X} = 2.90$)

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. การใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	3.40	.78	ปานกลาง
2. การใช้สื่อเหมาะสมกับผู้เรียน	3.44	.81	ปานกลาง
3. การใช้สื่อมีความคุ้มค่า	3.43	.81	ปานกลาง
4. การใช้สื่อช่วยให้เกิดความคิดแก้ปัญหา และค้นพบความรู้	3.24	.78	ปานกลาง
5. การใช้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.16	.76	ปานกลาง
6. การฝึกอบรมการผลิตสื่อการสอน	2.60	.89	ปานกลาง
7. การปรับปรุงสื่อการสอน	2.94	.82	ปานกลาง
8. การใช้สื่ออย่างหลากหลาย	2.97	.90	ปานกลาง
9. การเตรียมวัสดุในการฝึกปฏิบัติ	3.18	.90	ปานกลาง
10. การดูแลและบำรุงรักษาสื่อ	3.20	.88	ปานกลาง
รวม	3.16	.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.25 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การใช้สื่อเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือ การใช้สื่อมีความคุ้มค่า และการใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.43$ และ $\bar{X} = 3.40$) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ การฝึกอบรมการผลิตสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.60$)

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร
ของครูผู้สอน ด้านการพัฒนาครู

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความ พึงพอใจ
1. การจัดอบรมให้มีความรู้ ความชำนาญ	2.88	1.00	ปานกลาง
2. การส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อ	2.98	1.07	ปานกลาง
3. การเพิ่มประสบการณ์โดยศึกษาดูงาน	2.73	1.12	ปานกลาง
4. การประชุมสัมมนาร่วมกัน	2.84	1.04	ปานกลาง
5. การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.36	.96	ปานกลาง
6. การฝึกอบรมให้ครูทราบสาระหลักสูตร	3.00	.98	ปานกลาง
7. การฝึกอบรมแผนการแก้ปัญหาภาคปฏิบัติ	3.02	.94	ปานกลาง
8. การปลูกฝังให้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	3.23	.95	ปานกลาง
รวม	3.01	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.26 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจด้านการพัฒนาครูในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมาคือการปลูกฝังให้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.23$) และน้อยที่สุดคือ การเพิ่มประสบการณ์โดยศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 2.73$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรของครูปฏิบัติหน้าที่สอน ด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. การวัดและประเมินก่อนการเรียนการสอน	3.33	.78	ปานกลาง
2. การวัดและประเมินระหว่างการเรียนการสอน	3.60	.81	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการประเมินระหว่างครู-นักเรียน	3.33	.77	ปานกลาง
4. การวัดและประเมินด้านความรู้ คุณธรรม และการฝึกปฏิบัติ	3.59	.80	มาก
5. การวัดและประเมินหลังจากจบการเรียนการสอน	3.70	.87	มาก
6. การประเมินจากผลงานนักเรียน	3.71	.92	มาก
รวม	3.54	.83	มาก

จากตารางที่ 4.27 พบว่าครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การประเมินจากผลงานนักเรียน ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือการวัดและประเมินหลังจบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.70$) และน้อยที่สุดคือ การวัดและประเมินก่อนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรของนักเรียน ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.75	.85	มาก
2. ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ	3.65	.93	มาก
3. ด้านการวัดและประเมินผล	3.74	.96	มาก
รวม	3.71	.91	มาก

จากตารางที่ 4.28 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.74$) และน้อยที่สุดคือ ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ ($\bar{X} = 3.65$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. การสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน	3.72	.50	มาก
2. การเลือกเนื้อหาและวิธีการในการสอน	3.79	.85	มาก
3. การจัดกิจกรรมในการสอน	3.82	.51	มาก
4. การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้	3.60	.91	มาก
5. การเสริมแรงในการเรียนการสอน	3.70	.96	มาก
6. การดูแลเอาใจใส่นักเรียน	3.73	1.07	มาก
7. การฝึกให้นักเรียนได้คิดและปฏิบัติจริง	3.86	.93	มาก
8. การฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	3.95	.91	มาก
9. การสอนที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม	3.76	.94	มาก
10. การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับท้องถิ่น	3.61	.94	มาก
รวม	3.75	.85	มาก

จากตารางที่ 4.29 พบว่านักเรียน มีความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมาคือ การฝึกให้นักเรียนได้คิดและปฏิบัติจริง และการจัดกิจกรรมในการสอน ($\bar{X} = 3.86$ และ $\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.60$)

ตารางที่ 4.30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร
ของนักเรียน ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความ พึงพอใจ
1. สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	3.66	.92	มาก
2. สื่อที่ใช้เหมาะสมสำหรับนักเรียน	3.78	.54	มาก
3. สื่อที่ใช้ใช้ได้อย่างคุ้มค่า	3.61	1.17	มาก
4. สื่อที่ใช้ช่วยให้เกิดความคิดในการแก้ปัญหา และค้นพบความรู้	3.72	1.00	มาก
5. สื่อที่ใช้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น	3.54	.90	มาก
6. สื่อที่ใช้มีความทันสมัย	3.64	.97	มาก
7. สื่อที่ใช้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา	3.60	.99	มาก
รวม	3.65	.93	มาก

จากตารางที่ 4.30 พบว่านักเรียน มีความพึงพอใจด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ สื่อที่ใช้เหมาะสมสำหรับนักเรียน ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือ สื่อที่ใช้ช่วยให้เกิดความคิดในการแก้ปัญหาและค้นพบความรู้ ($\bar{X} = 3.72$) และน้อยที่สุดคือ สื่อที่ใช้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร
ของนักเรียน ด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับความ พึงพอใจ
1. การประเมินก่อนการเรียน	3.61	1.01	มาก
2. การประเมินระหว่างการเรียนการสอน	3.60	1.04	มาก
3. การประเมินร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน	3.74	.62	มาก
4. การทดสอบความรู้หลังจบการเรียน	3.82	.98	มาก
5. การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	3.80	.99	มาก
6. การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	3.81	1.01	มาก
7. การประเมินจากผลงาน	3.86	1.07	มาก
รวม	3.74	.96	มาก

จากตารางที่ 4.31 พบว่านักเรียน มีความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุดคือ การประเมินจากผลงาน ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ การทดสอบความรู้หลังจากจบการเรียน ($\bar{X} = 3.82$) และน้อยที่สุดคือ การประเมินระหว่างการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ

ผลการการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากครูปฏิบัติหน้าที่สอน
 - ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินให้มากขึ้น
 - ควรให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น
2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียน
 - ควรให้มีการปฏิบัติจริงในวิชาชีพมากขึ้น
 - ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อประเมินความพร้อมในการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

1.1.2 เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

1.1.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียน ที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยมีลำดับขั้น การดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 จำนวน 593 คน และ 1,150 คน ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 จำนวน 297 คน และ 573 คน ตามลำดับ กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ ตารางเครชชีและมอร์แกน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

1.2.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย นำแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมวิชาการ และกรมอาชีวศึกษา มาประยุกต์สร้างเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด ซึ่งใช้สอบถามครู มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95 และแบบสอบถามนักเรียน มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.92

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปถึงกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 870 ฉบับ แยกเป็นฉบับครู จำนวน 297 ฉบับ นักเรียน จำนวน 573 ฉบับ และดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 870 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ทางสถิติด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2) การวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ผลการประเมินความพร้อมในการใช้หลักสูตร

1) การประเมินความพร้อมในการใช้หลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นของครู ปฏิบัติหน้าที่สอน มี 5 ด้าน ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 รองลงมาคือ ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 มีผลรายด้านดังนี้

(1) ด้านบุคลากร พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ วุฒิการศึกษาของครูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 รองลงมาคือ ความรู้ความสามารถทางวิชาการของครูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

(2) ด้านงบประมาณ พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุฝึกภาคปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 รองลงมาคือ งบประมาณของแต่ละประเภทวิชามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68

(3) *ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร* พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ หนังสือประกอบการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 รองลงมาคือ เอกสารประกอบการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97

(4) *ด้านสื่อการสอน* พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ คุณภาพของสื่อการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 รองลงมาคือ ปริมาณของสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92

(5) *ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก* พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ ห้องสมุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 รองลงมาคือ ห้องปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92

นอกจากนี้ครูยังให้ข้อเสนอแนะ ในคำถามปลายเปิดที่สำคัญได้แก่ ควรเพิ่มวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนให้มากขึ้น ควรจัดเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อให้ครูได้เข้าใจและนำไปใช้ปฏิบัติการ

2) *ผลการประเมินความพร้อมในการใช้หลักสูตร* พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน มี 4 ด้าน ประกอบด้วย บุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 รองลงมาคือ ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

(1) *ด้านบุคลากร* พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ ความพร้อมของครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 รองลงมาคือ ความสามารถในการสอนของครูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

(2) *ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร* พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ หนังสือประกอบการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 รองลงมาคือ ใบงานประกอบการฝึกปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

(3) *ด้านสื่อการสอน* พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ คุณภาพของสื่อมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมาคือ ความทันสมัยของสื่อมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59

(4) *ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก* พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพร้อมมากเป็นอันดับแรกคือ ความพอเพียงของหนังสือในห้องสมุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมาคือ การให้บริการของห้องโสตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51

นอกจากนี้ นักเรียนยังให้ข้อเสนอแนะ ในคำถามปลายเปิดที่สำคัญได้แก่ ควรจัดให้มีหนังสือประกอบการเรียนให้นักเรียนได้ศึกษาและควรเพิ่มเติมหนังสือค้นคว้าหาความรู้ในห้องสมุดให้มากกว่านี้

1.3.2 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร

1) *ผลการประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร* พบว่า ความคิดเห็นของครูปฏิบัติหน้าที่สอน มี 5 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล โดยในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11

(1) *ด้านการบริหารจัดการ* พบว่า ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือ การวางแผนการใช้หลักสูตร และการวางแผนการนำหลักสูตรใหม่แทนที่หลักสูตรใหม่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และ 3.03 ตามลำดับ

(2) *ด้านการจัดการเรียนการสอน* พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ จัดกิจกรรมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 รองลงมาคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และ 3.79 ตามลำดับ

(3) *ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ* พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และเมื่อพิจารณารายข้อ

พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ การใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 รองลงมาคือ ใช้สื่อได้คุ้มค่า และใช้สื่อได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และ 3.40 ตามลำดับ

(4) *ด้านการพัฒนาครู* พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 รองลงมาคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96

(5) *ด้านการวัดและประเมินผล* พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ การวัดและประเมินหลังการเรียนเสร็จสิ้นแล้วมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 รองลงมาคือ การประเมินจากผลงานนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87

นอกจากนี้ครูยังให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรให้ความสนใจในเรื่องหลักสูตรให้มากขึ้น และควรจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตสื่อให้มากขึ้น

2) *ผลการประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร* พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน มี 3 ด้าน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล โดยในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 มีผลรายด้านดังนี้

(1) *ด้านการจัดการเรียนการสอน* พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ นักเรียนได้ฝึกปรับปรุงตนเองให้ยอมรับผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 รองลงมาคือ นักเรียนได้ฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน และการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และ 3.71 ตามลำดับ

(2) *ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ* พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ ใช้สื่อได้เหมาะสมต่อการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 รองลงมาคือ ใช้สื่อได้เหมาะสมกับการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

(3) *ด้านการวัดและประเมินผล* พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการ

ปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ มีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 รองลงมาคือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

นอกจากนี้นักเรียนยังให้ข้อเสนอแนะว่า ควรยกเลิกการสอบปลายภาคเรียน ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

1.3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร

1) ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้หลักสูตร พบว่า ความพึงพอใจของครูปฏิบัติหน้าที่สอน มี 5 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล โดยในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 มีผลรายด้านดังนี้

(1) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การจัดครูผู้สอนตรงตามประเภทวิชามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 รองลงมาคือ การการมอบหมายงานตรงตามความสามารถ และการวางแผนการนำหลักสูตรใหม่แทนที่หลักสูตรเก่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และ 3.09 ตามลำดับ

(2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การสอนที่สอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 รองลงมาคือ การฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและการฝึกให้นักเรียนได้คิดและปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และ 3.76 ตามลำดับ

(3) ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การใช้สื่อเหมาะสมกับผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 รองลงมาคือ การใช้สื่อมีความคุ้มค่าและการใช้สื่อเหมาะสมกับผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และ 3.40 ตามลำดับ

(4) ด้านการพัฒนาครู พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจ

มากเป็นอันดับแรกคือ การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 รองลงมาคือ การปลูกฝังให้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23

(5) *ด้านการวัดและประเมินผล* พบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่สอน มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การประเมินจากผลงานนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 รองลงมาคือ การวัดและประเมินหลังจากจบการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70

นอกจากนี้ครูยังให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินให้มากขึ้น และควรให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น

2) *ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตร* พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน มี 3 ด้าน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล โดยในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 มีผลรายด้านดังนี้

(1) *ด้านการจัดการเรียนการสอน* พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 รองลงมาคือ การฝึกให้นักเรียนได้คิดและปฏิบัติจริง และการจัดกิจกรรมในการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และ 3.82 ตามลำดับ

(2) *ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อ* พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ สื่อที่ใช้เหมาะสมกับนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 รองลงมาคือ สื่อที่ใช้ช่วยให้เกิดความคิดในการแก้ปัญหาและค้นพบความรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72

(3) *ด้านการวัดและประเมินผล* พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรกคือ การประเมินจากผลงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 รองลงมาคือ การทดสอบความรู้หลังจากจบการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82

นอกจากนี้นักเรียนยังให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้มีการปฏิบัติจริงในวิชาชีพให้มากขึ้น และควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

2. การอภิปรายผล

ผลการประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 มีประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความพร้อมในการใช้หลักสูตร

ในภาพรวมครูมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรเสริญ ไหมทอง (2536) ที่พบว่า การเตรียมความพร้อมของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2533 มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ความแตกต่างของเวลา และความทันสมัยของเทคโนโลยี และเมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า งบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ และงบประมาณค่าซ่อมครุภัณฑ์ มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้เพราะเมื่องบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์น้อย มีผลทำให้งบประมาณค่าซ่อมครุภัณฑ์น้อยไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรเสริญ ไหมทอง (2536) ที่พบว่า การเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ อยู่ในระดับน้อย สำหรับความพร้อมของห้องโสต ห้องปฏิบัติการ พบว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง และความพอเพียงของพื้นที่ให้บริการในห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งความคิดเห็นนี้เป็นความคิดเห็นที่แตกต่าง ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน แสดงว่าครูและนักเรียนในแต่ละประเภทวิชาอาจมีแนวคิดคนละด้านกัน จึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน จากผลการประเมินน่าจะมีการดำเนินการจัดงบประมาณในการซื้อครุภัณฑ์ และซ่อมครุภัณฑ์ให้มากขึ้น เพื่อความพร้อมในการจัดการสอนที่มุ่งเน้นทักษะวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความชำนาญ และควรเพิ่มบริเวณในการศึกษาค้นคว้า โดยอาจทำเป็นห้องสมุดภายนอก เพื่อจะได้มีแหล่งในการค้นคว้าหาความรู้มากขึ้น

2.2 ผลการประเมินกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตร

ในภาพรวมครูมีความคิดเห็นว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรมวิชาการ (2532) ที่พบว่าสภาพการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรมวิชาการ (2532) ที่พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ความแตกต่างของระดับการศึกษา และด้านวิทยุติระหว่างครูกับนักเรียน และเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การจัดงบประมาณผลิตสื่อ มีการปฏิบัติในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2531) ที่พบว่า การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ระยะที่ 1 สิ่งที่ต้องปรับปรุงในเรื่องของสื่อ และงานวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

(2532) พบว่า การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ระยะที่ 2 สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ กรมอาชีวศึกษายังไม่เห็นความสำคัญของงบประมาณในการผลิตสื่อ จะเห็นได้จากผลการวิจัยในแต่ละครั้งจะพบว่ายังมีการปฏิบัติในการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อ น้อย ดังนั้นน่าจะดำเนินการเพิ่มงบประมาณในการผลิตสื่อให้มากขึ้น สำหรับ การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น การจัดระบบการใช้งบประมาณปรับปรุงห้องสมุด การจัดอบรมครูและบุคลากร การจัดครูผู้สอนตรงตามประเภทวิชา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่เป็นแนวทางเดียวกัน น่าจะคว่าครูและนักเรียนกลุ่มใดที่มีความคิดในเชิงลบ เพื่อจะได้พัฒนาให้ตรงกลุ่ม สำหรับการปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งน่าจะอยู่ในระดับมาก น่าจะมีการสำรวจสภาพท้องถิ่นและจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และจัดการเรียนการสอนในสถานที่ที่ควรเป็นแหล่งการเรียนรู้ ไม่ควรอยู่แต่ในชั้นเรียน สำหรับการพัฒนาครู พบว่า มีการสนับสนุนให้ครูศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ประชุมสัมมนา ร่วมกัน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในแต่ละประเภทวิชา มีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน และการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา ที่ไม่เท่ากัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า นักเรียนในแต่ละประเภทวิชา ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับประเภทวิชา น่าจะมีการจัดให้นักเรียนทุกประเภทวิชา ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา ลงในตารางสอน

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร

ในภาพรวมครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมวิชาการ (2532) ที่พบว่า การจัดการสอน อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับนักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรเสริญ ไหมทอง (2536) ที่พบว่า การจัดการสอนอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีความรู้สึกรับชอบในวิธีดำเนินการสอนของครู ที่ส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้จริง ส่วนครูต้องการให้นักเรียนมีทักษะที่เกิดจากผลการสอนให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ความพึงพอใจในการจัดอบรมครู การสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู การมอบหมายงานตรงตามความสามารถ การจัดอบรมให้มีความรู้ ความชำนาญ การส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อ การศึกษาดูงาน การประชุมสัมมนา ร่วมกัน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งความพึงพอใจนี้เป็นความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ครูในแต่ละประเภทวิชา มีโอกาสได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่ากัน น่าจะมีการทำสถิติการเข้าร่วมประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน การอบรมของครูทุกประเภทวิชา

เพื่อส่งเสริมให้ครูทุกคนได้มีโอกาสที่เท่ากัน สำหรับนักเรียนมีความพึงพอใจในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอยู่ในระดับมาก แต่เนื่องจากนักเรียนมีความคิดที่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า นักเรียนอาจได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูไม่เท่าเทียมกัน ครูอาจเอาใจใส่นักเรียนบางคนมากเป็นพิเศษ ดังนั้นครูน่าจะดูแลนักเรียนทุกคนให้เท่าเทียมกัน โดยใช้แบบประเมิน แบบสังเกต แบบฝึกทักษะนักเรียนเป็นรายบุคคล และแนะนำสิ่งที่นักเรียนบกพร่องให้มีการพัฒนาดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ในการจัดสรรงบประมาณ ควรจัดซื้อวัสดุฝึกปฏิบัติ และสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน โดยอาจหาวัสดุมาทดแทนโดยเฉพาะวัสดุในการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อมุ่งสู่การประกอบอาชีพ

3.1.2 ควรจัดให้มีห้องโสต ห้องปฏิบัติการให้เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน

3.1.3 ควรจัดงบประมาณในการผลิตสื่อ ปรับปรุงห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้มากขึ้น

3.1.4 ควรจัดอบรมการผลิตสื่อการสอนให้กับครู ในการนำไปใช้ประกอบการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.1.5 ควรสร้างความตระหนักให้ครูมีการดูแลเอาใจใส่นักเรียนให้เท่าเทียมกัน และสอนให้นักเรียนมุ่งสู่การประกอบอาชีพในระดับฝีมือ และกึ่งฝีมือ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลจากผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ให้ทันต่อสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

3.2.2 ควรศึกษาสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาที่นักเรียนที่ลาออกระหว่างการเรียน หรือมีผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์การจบหลักสูตร

3.2.3 ควรศึกษาคุณสมบัติที่สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

3.2.4 ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 เมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษา

3.2.5 ควรพัฒนามาตรฐานการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง "การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530" กรุงเทพมหานคร กรมวิชาการ 2534 (อัครา) _____ . "เอกสารการประชุมสัมมนาหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์และศึกษานิเทศก์" กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2534 (อัครา)
- กรมวิชาการ *คู่มือแนะแนวตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น* กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช 2531
- กรมอาชีวศึกษา "การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ระยะที่ 1)" กรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์ 2531 (อัครา) _____ . "การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ระยะที่ 2)" กรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์ 2532 (อัครา) _____ . "การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ระยะที่ 3)" กรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์ 2533 (อัครา) _____ . "รายงานการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530" (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.2538) กรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์ 2537
- กาญจนา คุณารักษ์ *หลักสูตรและการสอน* โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 2527
- กาญจนา วัฒนสุนทร ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544
- ชะบิตะ เบ็ญหมัด "การศึกษาเชิงประเมินการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษานิเทศก์ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531
- ทิตนา แวมณี "การจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดล CIPPA" ใน *วารสารหลักสูตรและการสอนสัมพันธ์* ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520

- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล *การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่แนวปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร อักษร
 บัณฑิต 2530
- ธำรง บัวศรี *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ครูสภา
 ลาตพร้าว 2532
- ปทีป เมธาคุณวุฒิ “การประเมินหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา” หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมิน
 และการพัฒนาภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2532
- _____ . *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร พรึกหวานกราฟฟิก
 2542
- เยาวดี วิบูลย์ศรี การประเมินโครงการ “แนวคิดและแนวปฏิบัติ” ภาควิชาวิจัยการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2540
- ล้วน สายยศ ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสถิติและวิจัยการศึกษา* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมมาธิราช 2544
- วิชัย วงษ์ใหญ่ *พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์ 2525
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน* นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2544
- ศิริชัย กาญจนวาสี “การวางแผนการประเมินหลักสูตร” ใน *เทคนิคการประเมินหลักสูตร*
 สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2543
- ศรีสมร พุ่มสะอาด ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน* นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2544
- สังัด อุทรานันท์ *ทฤษฎีหลักสูตร* กรุงเทพมหานคร มิตรสยาม 2532
- สุธรรม เดชนครินทร์ *การบริหารอาชีวศึกษาภาครัฐ* กรุงเทพมหานคร กรมอาชีวศึกษา 2544
 (อัคร์ตำแน)
- สนอง สุขสวัสดิ์ "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช
 2538" สาขาช่างยนต์ กรมอาชีวศึกษา 2543 (บทคัดย่อ)
- สันต์ ธรรมบำรุง *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร* กรุงเทพมหานคร นรสิงห์ 2527
- สุพักตร์ พิบูลย์ ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินและการจัดโครงการประเมิน* นนทบุรี
 มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช 2544
- สุมิตร คุณานุกร *หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ* กรุงเทพมหานคร
 สารมวลชน 2520

- สมคิด พรหมจ้อย *เทคนิคการประเมินโครงการ* พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมมาธิราช 2542
- สมคิด พรหมจ้อย และ สุพัตร์ พิบูลย์ “การประเมินหลักสูตร” ใน *เทคนิคการประเมินหลักสูตร*
 สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2543
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์ "รูปแบบการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร" *วารสารวัดผลการศึกษา*
 (พฤษภาคม 2522)
- สมสุดา ผู้พัฒน์ และ โสภณ ณะมัย หลักสูตรอาชีวศึกษา
www.Eto.ku.ac.th/evaluation/evaluation/eva_pro1.html – 22k
- สมสมร เทพนาโสมนัส “การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรม
 ทั่วไป พุทธศักราช 2527 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2532
- สุรินทร์ นิยมางกูร *เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์ 2541
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ *การประเมินหลักสูตรและการสอน* กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว 2530
- สรรเสริญ ไหมทอง “การประเมินผลการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530
 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.2533) สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ในวิทยาลัย
 เทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
 คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536
- เสริมศรี ไชยสร *ระบบหลักสูตร* เชียงใหม่ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2528
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ *การใช้แบบจำลองชิปประเมินผลโปรแกรมการปฏิบัติการ เรื่องการประเมิน
 ผลการเรียนรู้ของนิสิต* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527
- Beauchamp, Goorg. *A Planning the elementary School Curriculum*. New York : Allyn and
 Bacon, 1981.
- Good , Carter V. *Introduction to Educational Research*. New York; Appleton – Century –
 Crofts, 1973.
- Saylor, Gallen J. ,Alexander, Willian M., and Lewis, Arther J. *Curriculum Planning for
 Schools* . New York , Mc Graw Hill, 1974.

Stake, Robert E. *The Content of Education. Teacher College Record*, 68. 523 – 540

April, 1967.

Stufflebeam. Faniel L. *Evaluation models : Viewpoint and Educational and Human Serriecs*

Evaluation. Boston : Kluwer – nijhoffs, 1970.

Taba, Hilda . *Curriculum Development Theory and Practice*. New York : Harcourt , Brace

& World, 1962.

Tyler , Ralph W. Basic Principlos of Ourriculum and Instruction Chicago: the University of

Chicago Press, 1959.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร. วรณดี แสงประทีปทอง
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
 วุฒิการศึกษา คด. การทดสอบและการวัดผลทางการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นวิทยากร และมีความชำนาญทางด้านเครื่องมือ
 และเขียนตำราเกี่ยวกับการศึกษา
2. อาจารย์ ดร. กฤษณีย์ อุทุมพร
 สถานที่ทำงาน หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ฯ
 วุฒิการศึกษา คด. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นวิทยากร และมีความชำนาญด้านการประเมินผล
3. ชื่อ นายสนอง สุขสวัสดิ์
 สถานที่ทำงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 1 รามอินทรา กรุงเทพฯ ฯ
 วุฒิการศึกษา ค.อ.ม. บริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ มีความชำนาญทางการวิจัย ซึ่งมีผลงานด้านวิจัยเกี่ยวกับ
 การบริหารอาชีวศึกษา
4. ชื่อ นางถาวรีย์ เมธสุทธิ
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
 วุฒิการศึกษา ศศ.ม. หลักสูตรและการนิเทศ
 ประสบการณ์และความชำนาญ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้กับนักศึกษาปริญญาโท เป็นระยะเวลา 4 ปี
5. ชื่อ นายรักษภาพ ดัฒนสุวรรณ
 สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
 วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหารการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ มีผลงานด้านการวิเคราะห์การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ
 ปีละ 2 เรื่อง

6. ชื่อ นางปรียา ตันวิวัฒน์

สถานที่ทำงาน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาภาคใต้ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นวิทยากรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา
เป็นระยะเวลา 10 ปี

7. ชื่อ นายประเทือง ทรัพย์เกิด (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ 8)

สถานที่ทำงาน สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 5
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ วิเคราะห์ผลการฝึกอบรมโครงการต่าง ๆ ทุกปี

ภาคผนวก ข
สำเนาหนังสือขอความร่วมมือ

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย
อาจารย์ ดร.คมสร วงษ์รักษา

ผู้วิจัย
นางอโนทยา เรืองศรี

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา การวัดผลและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วิทยาลัย.....

คำชี้แจง

เรียน ท่านอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม

ข้าพเจ้า นางอินทยา เรืองศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้
 รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ จึงขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบ
 แบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับรายการตามกำหนด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 พุทธศักราช 2545

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 พุทธศักราช 2545

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร
 วิชาชีพ พุทธศักราช 2545

ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถาน
 ภาพของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น เมื่อตอบเสร็จขอความกรุณาส่งคืนแบบสอบ
 ถามให้ผู้วิจัยโดยตรง ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมตามสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติงาน

แบบสอบถามการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 21 – 30 ปี

() มากกว่า 30 - 40 ปี

() มากกว่า 40 - 50 ปี

() มากกว่า 50 - 60 ปี

3. อายุราชการ

() 1 - 5 ปี

() มากกว่า 5 – 10 ปี

() มากกว่า 10 - 15 ปี

() มากกว่า 15 - 20 ปี

() มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

4. วุฒิทางการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

5. ประเภทวิชาที่สังกัด

() อุตสาหกรรม

() พาณิชยกรรม

() ศิลปกรรม

() คหกรรม

() เกษตรกรรม

() วิชาพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2545

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความพร้อมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
พุทธศักราช 2545 ตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดให้ระดับความพร้อม มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพร้อมหรือเหมาะสมในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 – 100)
- 4 หมายถึง มีความพร้อมหรือเหมาะสมในระดับมาก (ร้อยละ 60 – 79)
- 3 หมายถึง มีความพร้อมหรือเหมาะสมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40 – 59)
- 2 หมายถึง มีความพร้อมหรือเหมาะสมในระดับน้อย (ร้อยละ 20 – 39)
- 1 หมายถึง มีความพร้อมหรือเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด (ต่ำกว่าร้อยละ 20)

รายการข้อมูล	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>บุคลากร</u>					
1. วุฒิการศึกษาของครูผู้สอน					
2. ความรู้ ความสามารถทางวิชาการของครู					
3. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ การสอนของครู					
4. จำนวนครูประจำตามประเภทวิชา					
5. จำนวนนักเทคโนโลยีการศึกษา นักวัดผล นักแนะแนว					
<u>งบประมาณ</u>					
1. งบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์					
2. งบประมาณของแต่ละประเภทวิชา					
3. งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุฝึกภาค ปฏิบัติ					
4. งบประมาณค่าซ่อมครุภัณฑ์					

รายการข้อมูล	ระดับความพร้อม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>เอกสาร</u>					
1. คู่มือแนะแนว					
3. หนังสือประกอบการเรียน					
4. คู่มือครู					
5. เอกสารประกอบการปฏิบัติ					
<u>สื่อการสอน</u>					
1. ปริมาณของสื่อการสอน					
2. คุณภาพของสื่อการสอน					
3. คู่มือการใช้สื่อ					
4. จำนวนวัสดุในการผลิตสื่อ					
5. บุคลากรที่ทำหน้าที่ผลิตสื่อ					
<u>วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก</u>					
<u>สะดวก</u>					
1. ห้องสมุด					
2. ห้องโสต					
3. ห้องปฏิบัติการ					
4. วัสดุในการฝึกปฏิบัติ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ พุทธศักราช 2545

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 จากประสบการณ์ของท่านโดยกำหนดให้ระดับการปฏิบัติ
มี 5 ระดับ ดังนี้

5. หมายถึง ปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4. หมายถึง ปฏิบัติในระดับมาก
3. หมายถึง ปฏิบัติในระดับปานกลาง
2. หมายถึง ปฏิบัติในระดับน้อย
1. หมายถึง ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การบริหารจัดการ การวางแผนการใช้หลักสูตร					
2	การวางแผนการนำหลักสูตรใหม่เข้า แทนที่หลักสูตรเก่า					
3	การปรับหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพ ท้องถิ่น					
4	การจัดระบบการใช้งบประมาณ ผลิตสื่อ					
5	การจัดระบบการใช้งบประมาณ ปรับปรุงห้องปฏิบัติการ					
6	การจัดระบบการใช้งบประมาณ ปรับปรุงห้องสมุด					
7	การจัดอบรมครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ข้องกับการใช้หลักสูตร					
8	การจัดครูผู้สอนตรงตามประเภทวิชา					
9	การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรให้กับครู					
10	การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ให้ กับครูผู้สอน					

ที่	รายการข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การจัดการเรียนการสอน จัดหรือปรับปรุงแผนการสอนได้ เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น					
2	สร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้					
3	สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับผู้ เรียนสม่ำเสมอ					
4	เตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและ วิธีการ					
5	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอด คล้องกับวัตถุประสงค์					
6	จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูก เร้าใจและเสริมแรงให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้					
7	เอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและ แสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่าง ทั่วถึง					
8	จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นัก เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้าง สรรค์					
9	ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง					
10	ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและ เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง					
11	จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ลงมือฝึก ปฏิบัติจริง					
12	จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเอง					

ที่	รายการข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
13	จัดกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในด้านดนตรี ศิลป และกีฬา					
14	จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการทำโครงการ					
1	<u>การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ</u>					
	ใช้สื่อได้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
	ใช้สื่อในการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
	ใช้สื่อได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น					
	ใช้สื่อได้คุ้มค่า					
	ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้					
	อบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน					
	ปรับปรุงสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพ					
	นำสื่อไปใช้ได้หลากหลาย					
	จัดเตรียมสื่อในการฝึกปฏิบัติ					
10	ดูแลบำรุงรักษาสื่อให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา					
1	<u>การพัฒนาครู</u>					
	จัดอบรมครูเพื่อเพิ่มความรู้ความชำนาญ					
	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อ					
	สนับสนุนให้ครูศึกษาคูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์					
	จัดให้มีการประชุม สัมมนาร่วมกัน					
5	ปลูกฝังให้ครูมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ					

ที่	รายการข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6	จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ แก้ปัญหาในภาคปฏิบัติ					
7	ฝึกอบรมครูให้รู้สาระของหลักสูตร แต่ละประเภทวิชา					
8	จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ					
9	จัดให้มีการนิเทศภายในแต่ละประเภท วิชา					
	<u>การวัดและประเมินผล</u>					
1	วัดและประเมินก่อนการเรียนการสอน					
2	วัดและประเมินระหว่างการเรียน การสอน					
3	วัด โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ ประเมิน					
4	ประเมินครอบคลุมการวัดพฤติกรรม ด้านความรู้ คุณธรรม และการปฏิบัติ					
5	วัดและประเมินหลังการเรียนเสร็จสิ้น แล้ว					
6	ประเมินจากผลงานนักศึกษา					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับ การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความพึงพอใจ โดยกำหนดให้ระดับความ
พึงพอใจมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการข้อมูล	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	<u>การบริหารจัดการ</u> การวางแผนการใช้หลักสูตร					
2	การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่น					
3	การวางแผนนำหลักสูตรใหม่แทนที่ หลักสูตรเก่า					
4	การจัดงบประมาณในการผลิตสื่อ					
5	การจัดงบประมาณปรับปรุงห้อง ปฏิบัติการ					
6	การจัดงบประมาณปรับปรุงห้องสมุด					
7	การจัดอบรมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ข้องกับการใช้หลักสูตร					
8	การจัดครูผู้สอนตรงตามประเภทวิชา					
9	การสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู					
10	การมอบหมายงานตรงตามความ สามารถ					
1	<u>การจัดการเรียนการสอน</u> บรรยากาศในการเรียนการสอน					

ที่	รายการข้อมูล	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2	เนื้อหาและวิธีการในการเรียนการสอน					
3	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
4	การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน					
5	การเสริมแรงให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้					
6	การเอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึง					
7	การฝึกให้นักศึกษาได้คิดและปฏิบัติจริง					
8	การฝึกให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น					
9	การสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ในการเรียนการสอน					
10	การจัดกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสมกับท้องถิ่น					
11	การนิเทศภายในแต่ละประเภทวิชา					
1	<u>การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ</u> สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
2	สื่อที่ใช้เหมาะสมสำหรับผู้เรียน					
3	ความคุ้มค่าในการใช้สื่อ					
4	สื่อที่ใช้ช่วยให้เกิดความคิดแก้ปัญหาและค้นพบความรู้					
5	สื่อที่ใช้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น					
6	มีการฝึกอบรมการผลิตสื่อการสอน					
7	มีการปรับปรุงสื่อการสอน					
8	มีความหลากหลายของสื่อ					
9	มีการเตรียมวัสดุในการฝึกปฏิบัติ					
10	มีการดูแลและบำรุงรักษาสื่อ					

ที่	รายการข้อมูล	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	<u>การพัฒนาครู</u> การจัดอบรมให้มีความรู้ ความชำนาญ					
2	การส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อ					
3	การเพิ่มประสบการณ์โดยศึกษาดูงาน					
4	การประชุมสัมมนาด้วยกัน					
5	การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
6	การฝึกอบรมให้ครูทราบสาระหลักสูตร					
7	การฝึกวางแผนการแก้ปัญหาภาคปฏิบัติ					
8	การปลูกฝังให้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ					
	<u>การวัดและประเมินผล</u>					
1	การวัดและประเมินก่อนการเรียนการสอน					
2	การวัดและประเมินระหว่างการเรียนการสอน					
3	การมีส่วนร่วมในการประเมินระหว่างครู นักศึกษา					
4	การวัดและประเมินด้านความรู้ คุณธรรม และการฝึกปฏิบัติ					
5	การวัดและประเมินหลังจากจบการเรียนการสอน					
6	การประเมินจากผลงานนักศึกษา					

ข้อเสนอแนะ.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม

วิทยาลัย.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2545

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2545

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2545

ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น เมื่อตอบเสร็จขอความกรุณาส่งคืนแบบสอบถามให้ผู้วิจัยโดยตรง ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บตามสถานศึกษาที่ท่านศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2545

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดให้ระดับความพร้อม มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพร้อมหรือความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 – 100)
- 4 หมายถึง มีความพร้อมหรือความเหมาะสมในระดับมาก (ร้อยละ 60 – 79)
- 3 หมายถึง มีความพร้อมหรือความเหมาะสมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40 – 59)
- 2 หมายถึง มีความพร้อมหรือความเหมาะสมในระดับน้อย (ร้อยละ 20 – 39)
- 1 หมายถึง มีความพร้อมหรือความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด (ต่ำกว่าร้อยละ 20)

ที่	รายการข้อมูล	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	<u>บุคลากร</u> ความพร้อมของครูผู้สอน					
	2	ความสามารถในการสอนของครู				
	3	จำนวนครูประจำประเภทวิชา				
1	<u>เอกสาร</u> คู่มือนักศึกษา					
	2	คู่มือประชาสัมพันธ์				
	3	หนังสือประกอบการเรียน				
	4	ใบงานประกอบการฝึกปฏิบัติ				
	5	คู่มือประกอบการใช้อุปกรณ์ การฝึกปฏิบัติ				
1	<u>สื่อการสอน</u> ความหลากหลายของสื่อ					
	2	ความพร้อมสำหรับใช้งานหรือ ทดลอง				
	3	วัสดุที่ใช้ผลิตสื่อมีในท้องถิ่น				
	4	ความทันสมัยของสื่อ				
	5	คุณภาพของสื่อการสอน				

ที่	รายการข้อมูล	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	<u>วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก</u> ความพร้อมของหนังสือในห้องสมุด					
2	การให้บริการของห้องโสต					
3	ความทันสมัยของการจัด ห้องปฏิบัติการ					
4	จำนวนวัสดุในการฝึกปฏิบัติ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2545

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการใช้
หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยกำหนดให้ระดับการปฏิบัติมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 – 100)
- 4 หมายถึง การปฏิบัติในระดับมาก (ร้อยละ 60 – 79)
- 3 หมายถึง การปฏิบัติในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40 – 59)
- 2 หมายถึง การปฏิบัติในระดับน้อย (ร้อยละ 20 – 39)
- 1 หมายถึง การปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด (ต่ำกว่าร้อยละ 20)

ที่	ข้อมูลรายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การจัดการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนเหมาะสมกับ สภาพท้องถิ่น					
2	บรรยากาศในห้องเรียนทำให้เกิด ความสนใจต่อการเรียน					
3	นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง					
4	นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจนสามารถ พบความถนัดของตนเอง					
5	นักเรียนได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากกลุ่ม					
6	นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ และมีเหตุผล					
7	นักเรียนได้รับการเสริมแรง ให้ค้น หาคำตอบด้วยตนเอง					
8	นักเรียนได้เลือกทำกิจกรรมตาม ความถนัดและสนใจอย่างมี ความสุข					
9	นักศึกษาได้ฝึกตนเองให้มีวินัยและ รับผิดชอบในการทำงาน					

ที่	ข้อมูลรายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
10	นักศึกษาได้ฝึกปรับปรุงตนเองให้ยอมรับผู้อื่น					
11	นักศึกษาได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย					
12	นักศึกษาได้เรียนรู้จากการทำงาน กรมโครงการ					
13	นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา					
1	<u>การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ</u> ใช้สื่อได้เหมาะสมกับการเรียน การสอน					
2	ใช้สื่อได้เหมาะสมกับวัยของ นักศึกษา					
3	ใช้สื่อได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น					
4	ใช้สื่อเหมาะสมกับทุกประเภทวิชา					
5	สื่อที่ใช้ทำให้เกิดการเรียนรู้					
6	สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมต่อ การฝึกปฏิบัติ					
7	นักศึกษามีส่วนในการดูแล รักษาสื่อ					
1	<u>การวัดและประเมินผล</u> การประเมินก่อนการเรียน					
2	การประเมินระหว่างการเรียน การสอน					
3	นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน					
4	การทดสอบความรู้หลังจาก เรียนจบ					

ที่	รายการข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5	การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา					
6	การประเมินพัฒนาการของ นักศึกษา					
7	การประเมินผลการปฏิบัติงาน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับ ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2545

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2545 โดยกำหนดให้ระดับความพึงพอใจมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการข้อมูล	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การจัดการเรียนการสอน บรรยากาศในการเรียนการสอน					
2	เนื้อหาและวิธีการในการสอน					
3	การจัดกิจกรรมในการสอน					
4	การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้					
5	การเสริมแรงในการเรียนการสอน					
6	การดูแลเอาใจใส่นักศึกษา					
7	ฝึกให้นักศึกษาได้คิดและ ปฏิบัติจริง					
8	ฝึกให้นักศึกษาได้แสดง ความคิดเห็น					
9	การสอนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม					
10	การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับ ท้องถิ่น					
1	การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ สื่อที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมการ เรียนการสอน					
2	สื่อที่ใช้เหมาะสมสำหรับนักศึกษา					

ที่	รายการข้อมูล	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3	สื่อที่ใช้ใช้ได้อย่างคุ้มค่า					
4	สื่อที่ใช้ช่วยให้เกิดความคิดในการแก้ปัญหา และค้นพบความรู้					
5	สื่อที่ใช้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น					
6	สื่อที่ใช้มีความทันสมัย					
7	มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสื่อ					
1	<u>การวัดและประเมินผล</u> การประเมินก่อนการเรียน					
2	การประเมินระหว่างการเรียนการสอน					
3	การประเมินร่วมกันระหว่างครูและนัก ศึกษา					
4	การทดสอบความรู้หลังจบการเรียน					
5	การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา					
6	การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน					
7	ประเมินจากผลงาน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สำหรับนักศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความ ที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ประเภทวิชาที่ศึกษา

() อุตสาหกรรม

() พาณิชยกรรม

() ศิลปกรรม

() คหกรรม

() เกษตรกรรม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพร้อมในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

ตอนที่ 3 กระบวนการดำเนินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2545

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช 2545

2. การตอบแบบสอบถามของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาของท่าน แต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง ซึ่งจะทำให้การวิจัยมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

นางอโนทยา เรืองศรี

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางอโนทยา เรืองศรี
วัน เดือน ปีเกิด	6 พฤศจิกายน 2508
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	กศบ. (วิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน พ.ศ.2532
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี